І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 112. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 16-го ЧЕРВНЯ 1965 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 16, 1965 No. 112. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Вівторок, 15 червня 1965 р.

В АМЕРИЦІ

СЕНАТ СХВАЛИВ НА ДОПОМОГУ ЗАКОРДОНОВІ $3,24 БІЛЬЙОНА, на $13,000,000 менше, як Палата Репрезентантів. Окрема Конґресова Конференція мусітиме вирівняти ті різниці, які є між текстами законопроєктів, схвалених обидвома Палатами. За допомогу закордонові голосували 68 сенаторів, проти було 20. „За" голосували 49 демократів і 19 республіканців, а „проти" було 10 демократів і стільки ж республіканців. Конференція мусітиме вирівняти і ту різницю, яку схвалив Сенат, щоб на закордонну допомогу в теперішній формі витрачати фонди тільки у фінансових роках 1966 і 1967, а пізніше вона мала б бути зовсім зреорганізована, або й зліквідована.

В БІЛОМУ ДОМІ ВІДБУВСЯ МИСТЕЦЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ, який тривав від 10 год. перед полуднем до 11-ої години по полудні. В рамках цього Фестивалю відбулася виставка образотворчого мистецтва, читання літературних творів та виконання музичних композицій і вокальних творів. У Фестивалі взяло участь 100 осіб, мистців та опікунів мистецтва. Промовляючи до присутніх, президент Джансон натякнув і на те, що деякі запрошені мистці не взяли участи у Фестивалі, протестуючи цим способом проти закордонної політики уряду президента Джансона. Президент сказав, що мистецтво не є політикою, але те, що діють деколи мистці — є політикою.

ДВА МІЛЬЙОНИ ШИКАҐІВЦІВ 14-го ЧЕРВНЯ З ЕНТУЗІЯЗМОМ ВІТАЛИ АСТРОНАВТІВ ВАЙТА І МЕКДІВІТТА, з якими їхав і віце-президент Гюберт Гомфрі. Посадник міста Ричард Дж. Дейлі повідомив обидвох астронавтів про те, що їх іменовано почесними мешканцями Шикаґо. Ентузіязм мешканців Шикаґо був такий могутній, що організатори демонстрації в обороні рівних виборчих прав не могли демонструвати по вулицях міста, тільки відбули збори в Ґрент Парку. Підполковник Вайт хвалив шикаґівців, кажучи, що вони виявили правдивий американізм, явившись на вулицях без різниці раси.

ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ ГЮБЕРТ ГОМФРІ „ГОРДИТЬСЯ НОВИМ АМЕРИКАНЦЕМ", який ставить собі ціллю працювати для справи миру. Промовляючи на закінченні шкільного року в Американському університеті, віце-президент казав, що новий американець — це той, який „переміг ворогів волі та простягає руку приязні й співпраці, щоб збудувати нову й кращу громаду". Новий американець, казав Гомфрі, є „сильний і рішучий, але не шукає війни і не є ароґантним". Він не вірить в те, що світ має бути знищений війною, бо він знає, що „противитися аґресії — це обов'язок вільних людей".

САРДЖЕНТ ШРАЙВЕР ПРОПОНУЄ ЗОРГАНІЗУВАТИ В НЮ ЙОРКУ МІЖНАРОДНІЙ ВИХОВНИЙ ЦЕНТР, в якому закордонні студенти разом із американськими впродовж року, 6-ох місяців, або принаймні кількох тижнів могли разом працювати, беручи участь в культурному, товариському й політичному житті Ню Йорку. В цих курсах могли б брати участь і ті добровольці, які відбули працю в Корпусі Миру. Цей Центр був би приватною інституцією, яка співпрацювала б із нюйоркськими коледжами й університетами. Директор Корпусу Миру Шрайвер промовляв на закінченні шкільного року в Університеті св. Івана в Джамейці на Квінсі, Ню Йорк.

У СВІТІ

ЗДА НЕ ПОГРОЖУВАЛИ КОМУНІСТИЧНОМУ КИТАЄВІ атомовою атакою у випадку, коли б Комуністичний Китай вмаршував до В'єтнаму, з поміччю тамошнім комуністичним повстанцям — стверджує Державний Департамент. Поголоски, наче б таку погрозу зробила Америка в останній розмові американського амбасадора з комунокитайським амбасадором у Варшаві, появились у закордонних газетах.

ІНДІЙСЬКА ЧАСТИНА КАШМІРУ ЗАЛИШИТЬСЯ ПРИ ІНДІЇ — твердить прем'єр тамошнього уряду, Ґулям Мохаммед Садік. Він є льояльним у відношенні до Індії і 8 травня знову арештував кол. прем'єра Кашміру, шейха Мохаммеда Абдуллаха, найпопулярнішого між мусульманськими кашмірцями діяча. Він заявив, що у в'язницях перебувають „тільки" к. 300 політичних в'язнів, а не 1.000, як твердять прихильники проголошення в Кашмірі плебісциту.

ЮҐОСЛАВСЬКИЙ ТІТО Й СХІДНЬО-НІМЕЦЬКИЙ ВАЛЬТЕР УЛЬБРИХТ ПРОГОЛОСИЛИ у Східньому Берліні спільний комунікат, в якому потверджують існування „двох Німеччин з різними соціяльно-політичними устроями". Вони разом лаялись проти американської політики у В'єтнамі і проти західньо-німецького закордонно-політичного принципу, щоб зривати взаємини з тими державами, які визнають Східню Німеччину.

КОМУНО-ПОЛЬСЬКИЙ ДИКТАТОР ВЛАДИСЛАВ ҐОМУЛКА ХВОРИЙ — поширилась вістка у Варшаві. Ґомулку буцім-то перевезли до шпиталю внаслідку високого тиску крови. Офіційні чинники не подали ніякої вістки у цій справі — але й не заперечили тим поголоскам.

ПОЛЬСЬКИЙ КАРДИНАЛ СТЕФАН ВИШИНСЬКИЙ ЗАПРОТЕСТУВАВ у 5-сторінковому листі до військового міністра маршала Маріяна Спихальського проти примусового побору до військової служби студентів теології та проти спроб перекуплювати їх, щоб покинули теологію для кар'єри в польському комуністичному державному апараті. Кардинал Вишинський запитав у тому листі польського міністра, чи армією керує „кліка атеїстів", чи генеральний штаб? Але сам маршал Спихальський — старий комуніст. Хоч того листа кардинал Вишинський вислав два місяці тому — відповіді на нього не дістав.

ДО ПІВДЕННОГО В'ЄТНАМУ МАЄ НИНІ-ЗАВТРА ПРИБУТИ секретар морської фльоти ЗДА Пол Нітзе, який впродовж цього тижня переведе інспекцію Сьомої Фльоти на далекосхідніх водах та відділи морської піхоти в Південному В'єтнамі. Очевидно, він відбуде наради з усіма відповідальними військовими командантами, причетними до війни у В'єтнамі.

У ГРЕЦІЇ СУДИТИМУТЬ ПЕРЕД ВІЙСЬКОВИМ ТРИБУНАЛОМ 10-х нижчих старшин і 4-ох полковників за спробу заснування лівої військової групи „Аспіда" (Щит). Водночас заповіджено „чистку" між старшинами, причетними до „Операції Перікл", яку вже 4 роки тому заснували правоконсервативні старшини. Уряд хоче викорінити політику з армії.

МІНІСТЕРСЬКА РАДА ОРГАНІЗАЦІЇ АФРИКАНСЬКОЇ ЄДНОСТИ ЗВЕРНУЛАСЬ З ЗАКЛИКОМ до 36-ох африканських держав, щоб вони старалися запевнити успіх конференції „на вершинах", яка має відбутися у вересні ц. р в столиці Гани Аккрі. Міністерська Рада конферувала в Ляґосі, столиці Ніґерії, і ствердила, що передусім Гана і Конґо мають дуже погані відносини з сусідами.

Сенат схвалив 3.24 більйона на допомогу закордонові

Вашингтон. — 14-го червня Сенат більшістю 68 до 20 голосів схвалив $3 240 000 000 на допомогу закордонним державам. Ця сума призначена на фінансовий рік, що починається 1-го липня ц. р. В найближчому фінансовому році мали б ЗДА, згідно з ухвалою Сенату, видати таку саму суму, а після того, значить від 1-го липня 1967-го року, американська допомога закордонним країнам мала б бути зовсім змінена. Про ці зміни мала б проєктувати окрема Комісія Плянування, яка складатися має з 16-ох членів. Палата Репрезентантів не схвалила подібного рішення, тому схвалений Сенатом законопроєкт має бути пересланий до окремої спільної Конференції, членами якої будуть сенатори й конґресмени, щоб узгіднити тексти обидвох законопроєктів схвалених обидвома Палатами. Ця спільна Конференція має узгіднити ще й ті різниці, які є в сумах фондів, що їх признали обидві Палати. Палата Репрезентантів призначила на допомогу закордонові $3.37 більйона, а Сенат тільки $3.24 більйона. Сподіваються, що на цій Конференції буде завзята боротьба, поки вдасться узгіднити обидва тексти законопроєктів. В проєкті Палати немає суми $89 мільйонів, яку Сенат схвалив на допомогу Південно - Східній Азії. Палата схвалила, що погоджується, щоб сам Президент визначив суму, що є потрібна на війну у В'єтнамі. Сенат цілий день був зайнятий тим, щоб відкидати поправки в тому напрямку, щоб значно зменшити суму на допомогу закордонним державам. Головним чином сенатор демократ із Ореґону Вейн Морс поновлював проєкти в справі якнайбільшого зменшення видатків на цю ціль. На економічну допомогу Сенат признав $2.27 більйона, а на військову допомогу — $1.17 більйона. Сенат відкинув всі поправки про зменшення допомоги, в тому відкинено внесок про зменшення допомого Індії та Латинській Америці на так званий Союз для Поступу. Сенатор Морс пропонував зменшити допомогу Греції й Туречині, які не можуть погодитися в справі Кипру, але Сенат також відкинув цей внесок.

Зустріч членів Товариства Інженерів і КЛК відбулася на Союзівці

Союзівка, Керґонксон, Н.Й. — В днях 12 і 13 червня відбулося на цій оселі УНСоюзу пленарне засідання Головної Управи Товариства Українських Інженерів Америки, в якому взяли участь голови і представники відділів Товариства з Філядельфії, Ню Йорку, Сиракюз і Шикаґо. Темою нарад було обговорення діяльности Гол. Управи і Відділів та встановлення напрямних координації і централізації праці на майбутнє. В дискусії ствердженo позитивний факт включення в працю Товариства молодих інженерів, які закінчили свої студії в ЗДА і в Канаді. Після ділових нарад в суботу 12 червня відбувся в залях „Веселки" бенкет, в якому взяло участь понад 300 осіб. Бенкет відкрив коротким словом голова Відділу ТУІА в Ню Йорку арх. Іван Заяць і проводив ним голова Філядельфійського Відділу інж. Лев Яцкевич. Під час бенкету проведено окрему мистецьку програму з участю Алли Біляїв (контральто) та квартету ревелерсів під проводом Богдана Бемка і в складі: Михайло Длябога, Роман Канюка і Любомир Калинич, при форт. супроводі п-ні Марії Кривокульської. Проводив програмою, як конферансьє, інж. Лев Яцкевич. Під час бенкету промовляли і складали привіти: гол. предс. УНС Й. Лисогір, голова Метрополітального Відділу УЛТПА д-р Б. Ворох, Впр. о. Л. Гузар, голова КЛК і співорганізатор зустрічі інж. Богдан Рак, від НТШ інж. Р. Кобринський та баг. ін. Приявні були на залі віце-през. Українського Інституту Америки інж. О. Балабан, чл. кор. УВАН д-р П. Грицак, представники „Зарева": гол. Крайового проводу інж. Мих. Герец, Любомир Калинич та ін. Бенкет закінчив короткою промовою голова централі ТУІА інж. Евстахій Ярош. Після бенкету відбулася забава при звуках оркестри Амор під пров. І. Раковського. На другий день у неділю 14 червня, після Служби Божої, що її відправив душпастир „Союзівки" Впр. о. Л. Гузар, виголошуючи до зібраних глибоко патріотичну проповідь, відбувалися в дальшому ділові наради УТІА і „Зарева", як також товариські зустрічі та тенісові і стрілецькі змагання влаштовувані Карпатським Лещетарським Клюбом.

IX КОНГРЕС ТУСМ ВІДБУДЕТЬСЯ В МОНТРЕАЛІ

Монтреал. — В днях 26 і 27-го червня відбудеться тут у приміщеннях МекҐілл університету 9-ий з черги Конґрес Товариства Українсько Студіюючої Молоді ім. М Міхновського. Програма Конґресу, крім формальних та ділових справ, як звіту, дебати над ними та вибір нової Управи три доповіді: Христини Кульчицької, редакторки Сторінки ТУСМ при „Свободі" на тему: „У 15-річчя ТУСМ", проф. д-ра Миколи Богатюка: „Українська академічна молодь і націоналізм" та Ігоря Заяця, ідеологічно-політичного референта при ГУ ТУСМ, на тему: „Українське студентство у вільному світі та питання культ-обміну".

Ю. СЕМЕНКО, РЕДАКТОР „УКРАЇНСЬКОГО СЕЛЯНИНА" ВІДВІДАВ „СВОБОДУ"

11-го червня відвідав редакцію „Свободи" — в товаристві п. Д. Ярмоленка редактор часопису „Український Селянин", член УНРади і перший заступник лідера Союзу Земель Соборної України — Селянської Партії п. Юрій Семенко. До Америки прибув п. Ю. Семенко з Мюнхену в зв'язку з 4-им З'їздом СЗСУ - СП, що відбувся в днях 29-30 травня у Форт Вейні, Індіяна. Ред. Ю. Семенко відбув у редакції „Свободи" інформаційні розмови з її редакторами. **На фото (зліва):** п. Ю. Семенко, ред. В. Давиденко, п. Я. Ярмоленко.

ЧАСТИНИ З 3-ОХ ДИВІЗІЙ ЗДА БУДУТЬ ПЕРЕВЕЗЕНІ ДО В'ЄТНАМУ

Сайґон. — У Південному В'єтнамі сподіваються, що в короткому часі прибудуть туди частини з 1-ої піхотної дивізії, стаціонованої в Тексасі, з 11-ої парашутної дивізії з Джорджії і 25-ої піхотної з Гаваїв. Хоча американські військові чинники мовчать в цій справі, проте загально вважається, що ті нові війська мають скріпити 16,000 морської піхоти і парашутистів, які вже є у Південному В'єтнамі. Не відомо, чи ці нові американські континґенти війська підвищать теперішнє число американських військ 54.000 у В'єтнамі до 70.000, як це має статися до кінця липня ц. р. 850 американських парашутистів у Південному В'єтнамі пересунено у безпосередню віддаль від міста Донґсай, яке було предметом двократної атаки комуністичних повстанців і цілком поруйноване, находиться тепер з нова в руках державного війська. Південно - в'єтнамська і американська розвідка дістали відомості, що коло 8.000 комуністичних партизанів, добре вишколених та вивінованих у тяжку зброю, зосереджені недалеко Донґсай для нової офензиви. Південно - в'єтнамське командування звернулось до американського з просьбою прийти з активною допомогою в'єтнамському війську, яке в минулотижневих боях потерпіло надзвичайно високі втрати в людях — коло 600 осіб вбитими і раненими. Рішення про активну участь американських вояків — парашутистів чи морської піхоти — в боях проти комуністів — лежить тепер виключно в руках генерала Вестморленда. В'єтнамський фронт національного визволення — політична організація, що керує комуністичним повстанським рухом — проголосив, що введення американських військ до бойової дії у Південному В'єтнамі дає право повстанцям звернутися до всіх закордонних країн з просьбою присилати „добровільців", які боролись би для „визволення" Південного В'єтнаму від „американської аґресії".

Тим часом у Сайґоні продовжуються заходи щодо встановлення нового уряду. Первісний військовий тріюмвірат поширено на Раду, що складається з 10-ох високих військовиків під головуванням генерала Нґуєна Ван Тіє. Зате однаково буддисти, як католики висловили бажання, щоб прем'єром став радше цивільний діяч, а не військовик. З другого боку військовики вважають, що новий цивільний прем'єр швидко став би таким самим предметом політичних атак збоку чи-то войовничих буддистських чи-то католицьких груп, як це було з двома останніми цивільними прем'єрами. Але виринають поважні сумніви, чи 35-річний віце - маршал летунства Нґуєн Као Кі, який не має ніякого державно - адміністраційного досвіду, годиться для ролі фактичного прем'єра, тим паче, що він не хоче зректися зверхньої команди над південно - в'єтнамським летунством.

Українські історики в ЗДА відбули конференцію

Ню Йорк (В. О.) — Дня 12-го червня 1965 року відбулася тут в рямках наукових конференцій ВУАН у ЗДА та в її приміщеннях конференція українських істориків і дослідників суспільно - політичних наук. Це четверта щорічна Конференція підготовлена д-ром Любомир Винаром з доручення Історичної Секції і Редакційно - Видавничої Комісії Історичних Збірників УВАН у ЗДА. Вона була присвячена проблемам історії України козацької і козацько-гетьманської доби. Друга частина конференції — організаційні справи. Конференцію відкрив проф. Олександер Оглоблин, голова Історичної Секції ВУАН у ЗДА, вітаючи учасників та коротко з'ясовуючи стан української історичної науки і її сучасні завдання. Конференцією керувала Президія у складі: д-р Л. Винар, д-р Лисяк - Рудницький, д-р О. Домбровський та д-р В. Омельченко і д-р О. Данко — секретарі. Була обрана Почесна Президія: проф. О. Архимович, проф. О. Оглоблин, проф. Ю. Шевельов та проф. О. Пріцак. Учасники Конференції вислухали і обговорили в дискусіях такі доповіді: Любомир Винар: „Генеза і рання діяльність української козаччини"; Омелян Пріцак: „Етимологія та зміст назви козак"! Богдан Корчмарик: „Києво - Могилянська Академія в добу Козацько - Гетьманської України". Після наукової частини конференції обговорено ряд організаційних справ. Рішено скликати чергову конференцію в 1966 році присвячену 100-літтю з дня народження проф. М Грушевського. Рішено також з цієї нагоди видати Науковий Збірник, присвячений проф. М. Грушевському. В неділю, 13-го червня відбулася Пленарна Конференція з доповідю проф. Олександра Оглоблина — „Мій творчий шлях українського історика". На конференціях 12 і 13 червня заля була виповнена науковцями і численними гостями молодшого та старшого покоління, в тому числі багато істориків.

Д-р Я. Гриневич очолив Комітет Об'єднаних Американсько-українських Організацій Ню Йорку

Ню Йорк. — У суботу 12-го червня ц. р. тут в Українському Народному Домі відбулися у вечірніх годинах Річні Звичайні Загальні Збори представників Американсько-Українських Організацій великого Ню Йорку, в результаті яких д-р Ярослав Гриневич був обраний на голову Об'єднаного Комітету, що є рівночасно Відділом УККА. Зборами керувала обрана на пропозицію д-ра О. Соколишина Президія у складі: голова — д-р Б. Коваль, заст. гол. — інж. Р. Білинський і секретар — інж. П. Байбак. Вичерпні звіти подали — дотеперішній голова Комітету — мґр. І. Базарко, фін. реф. мґр. Лев Пришляк та голова Контрольної Комісії мґр. Іван Ганущак. Попередня Управа Комітету на чолі з мґр. І. Базарком одержала від Зборів признання і подяку за повну посвяти громадсько-політичну патріотичну діяльність.

Збори обрали на наступну каденцію такі керівні органи у наступному складі: Голова — д-р Ярослав Гриневич, кол. УСС; Заступники Голови: Катерина Пелещук, Петро Байбак і Володимир Базилевський; секретарі — Микола Турецький і Іванна Бенцаль; скарбник — Лев Пришляк; господар — Степан Вітенюк; орґ. реф. — Роман Клюфас; пресовий реф. — Олекса Калиник; референт молоді — Володимир Будзяк; імпрезовий реф. Роман Степаняк; члени Управи — Лаврентій Барицький, Тиміш Шевчук і Олександер Соколишин. Контрольна Комісія: І. Базарко, І. Гурик і М. Ганущак; Громадський Суд: П. Содоль. Зілинський, Р. Білинський і М. Сидоб - Чарторийський. Закінчено збори співом „Не пора".

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

ЗАПОВІДАЮТЬ ДРУГИЙ ЗДВИГ УКРАЇНЦІВ НІМЕЧЧИНИ

Після трьохрічної перерви з'їдуться українці Німеччини в днях 31 липня до 1 серпня ц. р. знову на зустріч, що відбудеться у Мюнхені в приміщеннях Німецького Музею під назвою: Другий Здвиг Українців Німеччини. Про цю велику імпрезу, що буде влаштована Центральним Представництвом Української Еміграції в Німеччині, при допомозі Апостольського Екзарха Кир Платона, Митрополита Кир Ніканора та цілого ряду українських громадських установ, поінформував представників української преси ЦПУЕН, мґр. Антін Мельник, на пресовій конференції, що була скликана Головною Управою ЦПУЕН в Мюнхені. Як відомо, перший Здвиг Українців Німеччини відбувся в 1962 році в Штутґарті при участі понад 2000 українців. Цей раз управа ЦПУЕН сподівається ще більшої кількости учасників, головно молоді, яка прибуде на здвиг організовано, бо в той час перебуватиме на літніх таборах.

ВЕЛИКЕ СВЯТО УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ СХІДНЬОЇ КАНАДИ

Як повідомляє Централя Українців Католиків Торонтської Епархії, цьогорічні святкування Торонтонської Епархії відбудуться в неділю 20 червня ц. р., на Всеканадійській Виставовій Площі в Торонті і проходитимуть під кличем „Торонтонська Епархія в поклоні Верховному Архиєпископові Кардиналові Йосифові". Святкування проходитимуть під патронатом Єпископа Ісидора і складатимуться з двох частин: Богослужебної і мистецької. Вранці Митрополит Максим Германюк в сослуженні Владик відправить торжественну Архиєрейську Службу Божу та виголосить проповідь. Пополудневу частину програми розпічне шкільна молодь згуртована у своїх організаціях дефілядою перед портретом Кардинала Сліпого. У мистецьку частину входитимуть масові виступи молоді та найкращі хори Торонтонської Епархії.

Організатори урочистостей сподіються, що українське громадянство Торонта масовою участю в цих святкуваннях виявить належну пошану і віддасть поклін своєму Верховному Архиєпископові і Кардиналові Йосифові Сліпому та тим самим заманіфестує свою єдність і силу.

КОНВЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ АМЕРИКАНСЬКИХ ВЕТЕРАНІВ

В днях 25, 26 і 27-го червня 1965 р. на оселі „Верховина" в Ґлен Спей відбудеться Конвенція Українських Американських Ветеранів. Конвенційний Комітет очолює Євген Саґаш. Програма Конвенції, крім ділових справ, передбачає Бенкет, на якому головним промовцем буде Едвард Попіль, головний секретар Українського Робітничого Союзу.

РОМАН РУДНИЦЬКИЙ НА МІЖНАРОДНИХ КОНКУРСАХ

Інститут Міжнародного Виховання, який є аґенцією Державного Департаменту для культурних справ, повідомив молодого пяніста українського роду Романа Рудницького, що йому признано дар на покриття коштів подорожі до Европи й перебування там, щоб репрезентувати ЗДА у кількох великих міжнародних музичних конкурсах, що відбудуться впродовж цього літа-осени в Европі. У тому листі згадується, що обрано Романа Рудницького до тієї місії на рекомендацію т. зв. Музичного Комітету, в склад якого — до речі — належать передові пяністи світової слави. Роман Рудницький 18 ц. м. відлітає до Европи.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

БЕЗ ХАРАКТЕРИСТИКИ СИДИ Й НЕ РИПАЙСЯ

„Молодь України" з 22 травня ц. р. подає останню сторінку під заголовком „Якщо бажаєш вчитися". Ось типова вимога до тих, хто хотів би вступити, наприклад, до Житомирського сільськогоподарського інституту. Треба подати такі документи: характеристику рекомендацію з місця роботи або школи, автобіографію, свідоцтво (в оригіналі) про закінчення середньої школи, медичну довідку, чотири фотокартки, засвідчену виписку з трудової або колгоспної книжки, а демобілізованим з армії — характеристику від командування військової частини.

ЗА КРІЛИКІВ І ЗА ШКІРКИ

В Україні нагородили грамотами та грішми учнів середніх шкіл, які плекали кріликів.

„Молодь України" з 22 травня подає: учнівський колектив Синявської восьмирічної школи Таращанського району виростив 1850 кріликів, здав державі 870 кріликів та 630 шкірок.

ЯК ОБ'ЄДНАТИ СМАКИ

Редактор часопису „Рабочая Газета" з 23 травня у своїй передовиці пише: „Треба домогтися, щоб кожний мешканець міста став фізкультурником". Сушить лише собі голову редактор: як „об'єднати однією прихильністю, одним захопленням людей різних за віком, за характером і смаками?"

Не без захоплення сказав він і про Україну: „Україна — благодатний край. Ліси і моря, річки, озера, гори — все це домашній курорт".

Пояснив і для чого є недільний спорт: „Чим краще трудівник відпочине сьогодні, тим продуктивніша буде його праця завтра".

БЛУКАЮЧІ ВАНТАЖІ

Деякі залізничники, — пише 3 квітня ц. р. кореспондент „Радянської України", — вважають за краще їздити, скажімо, з Києва до Одеси через . . .Хабаровськ.

Що це не парадокс, газета розповідає, як на станції Тирасполь місцева фабрика відіслала варстат до станції Холонівська. Якщо до неї їхати через Роздільне і Вапнярку, вийде 445 кілометрів. Проте вантаж спрямували через Полтаву і шлях подовшав аж до 1288 кілометрів.

Усі знають: щоб потрапити до Ніжена, не обов'язково їхати через Полтаву. Але з Одеси послали барабани сталевої линви саме цим напрямком, і вантаж „проїхався" зайвих 30 кілометрів.

ЛЬВІВСЬКИЙ КРИШТАЛЬ

Цього року Львівська фірма мистецького скла „Райдуга" стане учасницею шести міжнародних ярмарків. Продукція фірми — посуд із скла всіх барв веселки та безбарвного кришталю. Декоровані новини — десертний посуд „Соняшник", „Троянда", „Пролісок".

На міжнародних ярмарках у Познані Загребі, Брно, Салоніках, Ляйпціґу, Дамаску „Райдуга" покаже двісті нових зразків своїх виробів. („Радянська Україна" з 23 травня).

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Відкриті двері на волю

Від 1620-го року, коли до тоді ще суворих берегів Нової Англії причалив корабель „Майфлавер" із своїми 101 пілігрімом та 48 членами залоги, ворота Америки завжди були широко відкриті для тих, що, втікаючи від релігійного, політичного чи іншого переслідування, шукали волі в Новому Світі. Схвалений Конґресом ЗДА в 1948-му році окремий закон, який уможливив переселення до цієї країни сотням тисяч „переміщених осіб" і втікачів від гітлерівської та комуністичної диктатури, можна вважати за один із найбільш яскравих прикладів американської гостинности для переслідуваних і гноблених у новітніх часах. Ворота Америки широко відкриті для тих, що „вибирають волю".

Комуністичні поневолювачі протидіють цьому такими ганебними заходами, як берлінський мур і залізна заслона з дротяних засіків, підмінованих смуг, цілих армій сторожі та пропаґандою. Кордони та жорстока розправа з усіми тими, що відважуються на їх перехід, дуже утруднюють „вибір волі" для мільйонів тих, що її прагнуть, перебуваючи в комуністичній неволі, а відповідна совєтська пропаґанда відстрашує від „вибору волі" тих, що мають нагоду леґально приїздити на Захід. І так, як мало або нічого не може вчинити Америка, щоб пробити щілини у комуністичних „мурах ганьби" на кордонах, вона може багато дечого зробити для протидіяння пропаґанді, яка відстрашує від „вибору волі" громадян, які приїздять з-поза залізної завіси.

Це й має на думці запропонований Конґресові ЗДА сенатором Джеймсом О. Істлендом законопроєкт, що його тепер розглядається в Сенаті. Новий законопроєкт передбачає ґарантію не тільки постійного побуту, але й матеріяльної допомоги всім тим особам, які зречуться комунізму і „виберуть волю". Що більше, законопроєкт передбачає навіть нагороди для тих утікачів з-під комуністичного режиму, які можуть передати Америці вартісні інформанції. Це включає також партійних і урядових діячів, як і осіб, що по волі чи неволі досі служили комуністичній партії чи комуністичному режимові, мавши на думці, очевидно і в першу чергу тих 1,964 совєтських дипломатів та репрезентантів, що перебувають тепер на терені ЗДА. Новий закон, що буде схвалений, стане, без сумніву, великою заохотою до вибору волі для тих, що досі з різних причин мусять вислуговуватись народовбивчій і рабовласницькій комуністичній системі.

В'єтнам може перетворитися в Корею

Недавній голова шефів об'єднаних штабів, тепер американський амбасадор в Південному В'єтнамі Максвелл Тейлор, заявив минулого тижня журналістам, що він „не чув про плян" збільшення американського війська в Південному В'єтнамі до 200.000 чи 300.000. Однак водночас він застеріґся, що не може робити ніяких пророцтв щодо „дальшого майбутнього". Коментатор військових подій в „НЙ Таймсі" Генсон В. Болдвін признає, що політичні міркування з увагою на внутрішньоамериканські та міжнародні відносини диктують обережне і повільне збільшування збройних сил у Південному В'єтнамі. Багато військових фахівців — каже він — навіть невдоволені надто повільним темпом і надто великою обережністю у веденні американцями війни проти комуністичних партизанів у Південному В'єтнамі, але він погоджується, що й між військовиками є такі, які радять створити сперш бази і центри постачання.

В усякому разі множаться голоси, що війна у В'єтнамі буде посилюватись і що поразки південнов'єтнамського державного війська та щораз більші втрати серед американських військовиків тільки приспішують момент активного заанґажування збройних сил ЗДА у безпосередніх бойових діях проти комуністів. У 1960 р., коли обрано президента Кеннеді, було там 770 американських військовиків, — коли Джансон перейняв урядування, було їх 16.575, — в березні мин. року 27.000, — тепер є 53.500, — в липні має їх бути 70.000. Американські „дефетисти й угодівці", як їх назвав сенатор Томас Дадд у своїй промові в Сенаті 10 ц. м., лякають нарід „другою Кореєю у В'єтнамі". Але це вина не війська, а політиків, які не дозволили ген. МекАртурові зламати хребет китайським комуністам і запевнити волю не тільки Кореї, але й цілому азійському суходолові.

Газети заповідають створення в найближчому часі спільного американсько-в'єтнамського командування, відсутність якого болюче вдаряла по всіх дотеперішніх воєнних операціях. Названий угорі військовий фахівець нарікає також на те, що свободу рухів американських полководців у В'єтнамі спутується занадто дріб'язковими наказами з Вашинґтону. Але він приєднується до тих, які вважають, що війну проти комуністів у В'єтнамі можна і треба виграти.

НІМЕЧЧИНА ПЕРЕД ВИБОРАМИ

Мюнхен. — Вільні вибори до парляменту Німецької Федеративної Республіки відбудуться у вересні 1965 року.

Є три партії в Західній Німеччині, що мають надію бути представленими в парляменті. Християнсько - Демократична Унія (ХДУ) на чолі з 90-літнім Конрадом Аденауером, колишнім прем'єром уряду в Бонні. Союзниця ХДУнії — Християнсько-Суспільна Унія, зв'язана територіяльно з Баварією. Її голова — Франц Йозеф Штравс. Разом ці дві групи мали в парляментах до 1961 року абсолютну більшість. Після останніх виборів ХДУ і ХСУнія втратили більшість у парляменті і мусіли творити коаліцію з невеликою партією Вільних Демократів, що має на чолі Ериха Менде. Вільні демократи у великій небезпеці втратити свої голоси на нових виборах.

Як в Англії та в ЗДА, у Німеччині також є нахил виборців до двопартійної системи. Партнерами в цій боротьбі можуть бути ХДУ плюс ХСУ проти Німецької Соціял-Демократичної Партії. Виборчий закон у Західній Німеччині ставить перепони для творення малих партій (на цьому скрахувала французька Республіка, бо мала забагато партій, які не могли створити стабільного уряду). Та партія, що не може зібрати на виборах 5% з усіх поданих голосів, позбавляється законом мандатів у парляменті.

Партія Вільних Демократів (ПВД), що перебуває в коаліційному уряді з партіями Аденауера і Штравса, відчуває небезпеку бути розтертою між двома великими партіями. Тому її провідники, щоб показати свою незалежність, виступають з різними проєктами в політиці міжнародній і внутрішній: цим вони хочуть знайти прихильність до своєї партії серед виборців.

Боротьба за перевагу на виборах ітиме головним чином між соціял - демократами і партіями Аденауера - Штравса. Від часу попередніх виборів у Німеччині зайшли великі зміни в складі виборців і в програмових домаганнях партій. Ще донедавна Аденауер міг демагогічно лякати німецьких громадян „марксистами" із Соціял - Демократичної Партії.

Від 1959 р. німецькі соціялдемократи мають програму зовсім у дусі відомого критика Марксової теорії — Едварда Бернштайна. (До речі, Бернштайн був приятелем Михайла Драгоманова і написав про нього спомини, що їх опублікував Михайло Грушевський у Відні 1921 р.). Німецька соціял - демократія не мала ніколи в своїй програмі „тези про „диктатуру пролетаріяту", і після революції 1918 року вона була головною силою, що перегородила шлях большевицькій диктатурі в Німеччині.

В суспільно - господарських справах теперішня програма німецької соціял - демократії відмовилася від націоналізації промисловости і стала партією суспільних реформ, як „всенародна партія". Соціялдемократи створили новий „політичний клімат" у відносинах до Католицької і Протестантської Церков.

Змінився віковий склад населення Німеччини: 60 відсотків людности мають тепер менше як 40 років. Отже велика частина німецьких виборців виросла вже після режиму Гітлера, в нових обставинах. До цієї молоді звертається соціял - демократія, вказуючи на „втому", безплянові сть політики дотеперішніх урядів Німецької Федеративної Республіки.

Дійсно, в політиці урядів Аденауера - Ергарда є немало „болючих місць". Зокрема справа об'єднання Німеччини стоїть на мертвій точці, бо уряд Аденауера сподівався розв'язати ту проблему з позиції сили. Зокрема голова ХСУнії, колишній міністер війни Штравс домагався для Західньої Німеччини впливу на атомову стратеґію великодержав. Ці домагання дали матеріял для пропаґанди за залізною заслоною проти „німецьких реваншистів", „паліїв атомової війни". Штравс має в своїй баварській партії рішальне слово, і з цим мусить числитися його союзниця — Християнсько - Демократична Унія Ергарда - Аденауера.

Але особа колишнього військового міністра не має симпатій у широких масах людности. Штравсові закидають, що він, бувши військовим міністром, збагачувався, даючи замовлення різним фірмам для свого міністерства.

В 1962 році, під час кризи на Кубі, Штравс уважав за вигідне для себе почати акцію проти тижневика „Шпіґель" у Гамбурзі, що критикував його, називаючи хабарником. Штравс почав поліційну справу проти редакції „Шпіґеля, яка, ніби, зрадила державні тайни, і навіть дав наказ військовому атташе німецького посольства в Мадриді з допомогою еспанської поліції заарештувати одного з редакторів „Шпіґеля".

Слідство виявило безпідставність обвинувачень, що їх кинув Штравс на адресу „Шпіґеля". Штравсові доказано неправдивість його заяви в цій справі у парляменті і він мусів покинути посаду військового міністра. Ця справа тяглася довго в судах, і вирок найвищого суду визнав, що Штравс „вірив" у те, що, мовляв, редакція „Шпіґеля" могла зрадити державну тайну ворожим державам.

В цих обставинах союз Аденауера - Ергарда з Штравсом має сумнівну вартість у недалеких виборах. Бо велика частина німецької преси, прихильна до Ергарда, „не перетравлює" Штравса з його „аферами". Цю обставину, безперечно, використають повною мірою противники теперішнього уряду в Бонні. Це дає деякі шанси перемоги для соціял - демократичної партії.

З другого боку — самі імена Конрада Аденауера, який увів Західню Німеччину в західній міжнародний світ, і Людвіґа Ергарда, творця німецького „господарського чуда" — мають все ще магічний вплив на консервативного німецького виборця.

П. А.

І. Савич

ЕПОПЕЯ УСС У РЕҐІОНАЛЬНИХ ЗБІРНИКАХ

(Під увагу редакціям наших реґіональних збірників)

В ювілейному році УСС, у 50-річчя їхнього вимаршу на поле бою, всі українські організації, товариства й установи у вільному світі вшановують їхні геройські подвиги відповідно до своїх спроможностей.

Всі наші існуючі реґіональні комітети та їхні редакційні колеґії мають велику можливість — сплатити борг вдячности тим, що своєю гарячою кров'ю писали нові сторінки історії України, та присвятити Леґіонові УСС не тільки теплі згадки, але й подати якнайточніші матеріяли про всіх усусусів, що походили з даної землі, області чи повіту, про їхню участь у боях, у громадській праці тощо.

Особливо вдячне завдання мають реґіональні комітети, що на їхніх теренах проходили, боролися, стояли постоєм, довше чи коротше, вели діяльність наші усусуси. Це — Карпатська Україна, Стрийщина, Станіславівщина, Підгаєччина, Теребовельщина, Бережанщина, Копичинеччина, Чортківщина, — коли беремо до уваги західньоукраїнські землі. Але усусуси також діяли й на Волині (1915-1917), і над Дніпром, на землях славного Запоріжжя, у Херсонщині та в Одесі, в Кам'янці Подільському та в Києві.

Ще живуть наші люди, що пам'ятають, яке враження серед нашої молоді та цілого громадянства викликав заклик Української Головної Ради і Бойової Управи УСС про створення Леґіону УСС. Як масово голосилася наша молодь у ряди УСС, як переводжено збірки у грошах і в натурі (головно — білизна) з вибухом першої світової війни, як відбувалися військові вправи на збірних точках, як від'їздили до Львова і Стрия наші добровільці.

А далі цілий стрілецький бойовий шлях — від гір Карпат аж до Дніпра — повинен бути охоплений у споминах сучасників, очевидців, свідків тріюмфальних привітань квітами усусусів, як входили у звільнені наші місцевості, як стояли на кватирах, як боролися і вмирали, як їх хоронили та висипали їм високі могили...

Редакції реґіональних збірників, що їхні терени лежали на стрілецькому шляху, повинні подбати про докладні мапи переходів і боїв УСС, щоб з цього терену зібрати якнайбільше споминів очевидців і свідків стрілецької слави.

З цією справою треба поспішати, бо майже кожного дня відходять у вічність сучасники УСС, а після їх відходу чимраз трудніше буде зібрати відповідні матеріяли. Також людська пам'ять служить тільки до якогось часу, — тому це справа невідкладна й незвичайно пильна! Буває й таке, що деякі наші люди, навіть з науковими титулами, вміють прекрасно цілими годинами розповідати, але не напишуть ані словечка! Тоді треба або записати їхні спомини, або награти на „тейп - рекордері", що сполучене з невеликими коштами. Скільки наших цікавих оповідачів — навіть з кол колишніх УСС! — відійшли від нас, не залишивши ані одної сторінки споминів, або ще живуть, але не всилі себе заставити описати пережите! Кожна редакційна колеґія реґіонального збірника має великі трудноші із збиранням цікавих споминів від людей, що знають і пам'ятають багато, але із-за якоїсь притаманної нам нехіті до списування споминів, — не пишуть їх.

В інших народів, наприклад, у німців, багато людей ведуть систематично щоденники з цілого життя, і щойно на їх підставі пишуть спомини та автобіографії. У нас малохто писав щоденники, а деякі, хоч і писали, але їм не пощастило вивезти їх у вільний світ.

Вправді, нелегка річ писати спомини про дні з-перед 50 років, бо „зуб часу" ослабив нашу пам'ять, затер деякі найцікавіші моменти так, що вони виринають перед очима нашої душі немов замрячені, в туманах, сплітаються з іншими переживаннями у калейдоскоп подій і переживань, що їх не раз важко тепер описати. До того ще — боротьба з формою, яких слів ужити для висловлення картин, що виринають перед нами, немов на фільмовій стрічці?

Все це треба згори прийняти, як життьові факти, що їх уже годі змінити, але треба якнайповніше використати при збиранні матеріялів для реґіональних збірників.

Редактори та співробітники редакційних колеґій повинні мати терпеливість тих наших збирачів етнографічних матеріялів, які ще перед Шевченком ходили пішки до наших селах („пер педес апостольорум"!), переважно в селянському одязі, як „хлопомани", — і записували з уст народу, столітніх дідів і бабунь прецікаві леґенди, приказки, пісні, казки, приповідки, жарти тощо. Треба знати, що наші давні дослідники записували так, щоб дана особа цього не бачила, бо інакше переставала оповідати.

Деякі наші люди ще й досі не довіряють „письменним", і як тільки хтось починає записувати їхні слова, — тратять охоту розповідати, прочуваючи „якесь лихо"... Особливо деякі люди, що мають свояків на Україні, бояться щонебудь розповідати, „щоб не потерпіли рідні"...

Редактори та співробітники реґіональних збірників повинні взяти до уваги всякі можливі трудноші при збиранні матеріялів про УСС, як і про всі наші визвольні змагання, будування нашої державности, нашого національного життя.

Багато людей навіть бояться згадувати про померлих осіб, — але вже появилися деякі реґіональні збірники, спомини та історичні праці з тисячами імен наших діячів з різних часів, і боятися немає ніякої розумної причини, бож це все відбувалося прилюдно, описане в нашій пресі чи книжках, календарях, споминах ще на рідних землях.

Тому всі, що знають і пам'ятають про УСС з років 1914-1920, повинні негайно переслати свої спомини про них до своїх реґіональних комітетів, або Братства УСС або до своїх Відділів УККА для збереження їх в архіві НТШ, щоб сповнити слова стрілецького гимну: „А ми тую стрілецьку славу збережемо!"

О. Шевченко

ВІДЗНАЧАТИ РОКОВИНИ СМЕРТИ ЧИ НАРОДЖЕННЯ?

5-го червня ц. р. в Ню Йорку, в приміщенні УВАН, відбулася академія, присвячена 39-им роковинам з дня смерти С. В. Петлюри. Академію влаштували Представництво Виконного Органу в ЗДА і Центральний Комітет Вшанування Пам'яті Симона Петлюри в Америці.

Можна було б цю подію поминути мовчанкою, як це зробило багато громадян своєю відсутністю, мовляв, у нас так багато різних академій, що неможливо їх всіх відвідувати. Одначе, бувши на тій академії, що хоч і мала деякі недотягнення, хочу поділитися з читачами „Свободи" своїми враженнями, зокрема з промови проф. Миколи Степаненка, з виконання композитором О. Омельським власних творів і чудесного співу нашої славної співачки І. Фоменко-Курдидик.

Цим не хочу аж ніяк понижувати решти учасників — д-ра Є. Приходька, який формально відкрив академію, та гостей з Ню Гейвену — пані В. Мілянської, концертової співачки і режисера С. Мілянського, деклятатора, які вклали свою частину в програму вечора.

Промовець на самому вступі висловив думку, що пора б уже українській громаді перестати оплакувати свою трагічну історію, відзначаючи дати смерти наших славних людей. Нам треба відзначати, — сказав він, — лише дні народження наших визначних постатей, бо народження — символ тріюмфуючого життя, символ перемоги. Яка нам користь з того, що Петлюра трагічно згинув, як людина? Забудьмо за цю дату, бо Петлюра для нас не помер! Він для нас лише народився, для нас творив і для нас живе. Тож хай звучать на наших академіях могутні пісні народження, а не „квиління чайки при битій дорозі", хай лунає безсмертна мелодія перемоги над смертю, а не сумна похоронна пісня, хай будемо жити творчим життям, а не здушувати в своїм горлі пекучі сльози. Бо лише це допоможе нам осягнути в реальному житті те, що ми так часто проголошуємо високопатріотичними фразами.

На мою думку, промовець має цілковиту рацію, і честь йому й слава, що він прилюдно включається в ряди тих, що вже над цією справою застановляються — Центральний Комітет Вшанування Пам'яті Симона Петлюри в ЗДА вже порушував цю справу на своїх засіданнях.

Аджеж ми не відзначаємо „свята" втрачення державности, навпаки, ми відзначаємо свято її встановлення, дати проголошення її Універсалів. Аджеж ми не святкуємо роковин Переяславського договору — Москва цей день святкує, як день своєї перемоги.

Зрештою, ми маємо переконливі приклади в ЗДА, де святкують дні народження Вашинґтона і Лінкольна, а не дні їх смерти.

Промова була на високому рівні, дуже добре опрацьована і дала багато цікавих інформацій про Петлюру як людину, включно з його дитинством. Вона не мала „високопатріотичних фраз", беззмістовних і часто - густо банальних, як чуємо їх на деяких наших академіях.

Ніби як відгук на думки промовця, композитор О. Омельський виконав на фортепіяно дві свої композиції: „Концертову фантазію" і „Чорне море". Мелодії цих композицій збуджують до життя, до творчости, і в уяві слухача постає бурхливе море, іще котить свої могутні хвилі, щоб шаленими ударами розбивати береги - перепони.

Пані І. Фоменко - Курдидик проспівала популярну пісню „Як йшли стрільці з України", викликавши довгі, щирі оплески присутніх, і Китастого „Нагадай, бандуро, співами" — пісню, що цілковито пасувала до атмосфери академії. І це ще один доказ, що нам треба більше днів народження, щоб можна було, відзначаючи їх, виконувати пісні радости, життя. Тоді напевно й молодь численно відвідуватиме наші патріотичні академії. Інакше може статися, що за яких десять - двадцять років таких академій не буде взагалі.

ГОЛОДНИЙ ПРИДІЛ

В. Зборівська, яка керує головною управою побутового обслуговування населення України при раді міністрів УССР, пише в часописі „Рабочая Газета" з 23 травня: „Все ще незадовільно організовано матеріяльно-технічне постачання наших підприємств... Мало виділяється технічного обладнання, приладів, інструментів, інвентаря, меблі, тканини, шкіряних виробів. Особливо гостро відчувається нестача транспортних засобів".

„А взяти таке питання, як забезпечення майстерень ремонту (йдеться про кравецькі майстерні, ремонту взуття і т. інше) запасними частинами — питання, над розв'язанням якого ми б'ємося уже стільки років, але яке по-давньому стоїть на місці".

„В системі Укрголовпобуту багато ще дрібних, кустарних майстерень, де переважає ручна праця, а культура виробництва і культура обслуги явно відстають від вимог сьогоднішнього дня".

Ірина Книш

ЖИТТЯ І ЛЕҐЕНДА ОЛЕНИ СТЕПАНІВНИ

(2)

Це вже була — слава! Вона стелилася за Оленою Степанівною шляхом через Карпати й Маківку, криваву битву під Болеховом, московський полон у Ташкенті, Листопадовий зрив у Львові й маршрут Золочівської Бриґади... Поети прославляли її у віршах, музики компонували мелодії, а народ складав про неї пісні:

...Приступом до бою
Ішла Степанівна,
І не найдеться в Европі
Дівчина їй рівна...

Так на тлі стрілецької епопеї народжувалася леґенда про Олену Степанівну.

II.

Тож, коли в післявоєнних роках прийшла вістка до дівочої гімназії С.С.Василіянок у Львові, що новою професоркою історії й географії буде прославлена Олена Степанівна, що недавно перед тим здобула докторат у Віденському університеті — то для нас, учениць, це була найбільша сенсація.

Перед її першою лекцією ми з нетерпінням виглядали крізь вікна другого поверху Українського Академічного Дому при вул. Супінського, чи не надходить уже вона з вулиці Мохнацького, вибігали на коридор, і от хтось сповістив: „Уже йде, переступає по чотири сходи нараз!"

Усі кинулися до лавок, замовкли й принишкли.

Враз із розмахом відкриваються двері і рвучким кроком вступає за катедру молода жінка з грізною повагою на ніжному личку. Дівчата вп'яли очі в знайоме всім із світлин обличчя тільки без стрілецької шапки: над рівним чолом гладка засічка золотистого волосся з переділом посередині, синє сяйво очей з-під темних брів, шляхетна лінія овалу, тонкі риси, малі, гарно викроєні губи: вид мадонни чи лялечки? Замість військового мундира — коротка спортова сукня, що увидатнювала повні жіночі форми. Замість шаблі — в руці каталог.

Раптом понісся гострий, скрипучий голос команди: „Сідати, встати, сідати, встати, сідати, встати!"... — аж поки ми всі рівно, як одна, й безшумно не виконали наказу. Зате немов у нагороду нам — синій промінь очей, роз'яснений солодкою усмішкою й приязний кивок голови.

Такою вперше з'явилась першоклясницям леґендарна Олена Степанівна: справжній вояк, але з яким жіночим чаром!...

Наша незрівняна виховниця василіянка, професорка історії з великим престижем між ученицями, мати Северина Парилле — попередила прихід нової професорки цікавою розповіддю про її воєнну славу й історичне значення. Ця елеґантна й витончена дама в монашій рясі підкреслювала нам водночас вагу військового виступу Олени Степанівни як небуденне досягнення українського жіноцтва в його змаганні за рівноправність...

Проте для дівчат-підростків важливішим було помічувати, як усі професори, старші й молодші, роєм оточували нову учительку. Було цікаво, кого вибрала ця надзвичайна і така вродлива жінка за свого чоловіка. І високий, ставний адвокат, д-р Роман Дашкевич, відомий старшина київських Січових Стрільців — був предметом розмов і заразом безпощадної критики.

Нераз, відвідуючи з шкільними приносами її хату, ми насолоджувалися звуками стрілецьких мелодій, які бадьорими й ніжними переливами вичаровували із фортепіяна з досконалою технікою ті самі руки, що так хоробро носили зброю... Ні, не було на овиді нікого, хто б здавався бути гідним такої жінки. Бо, на наш погляд, вона могла полюбити тільки генія, як це було, наприклад, у ніжному романтичному й пристрасному житті іншої носійки мужеського одягу — Жорж Занд, що зачарувала Мюссе, Шопена, Ст. Бева та не одну іншу знатність свого часу...

А втім, близькі до Олени Степанівни недарма запевняли, що для неї доля була мачухою, а життьова дорога — кам'янистою й тернистою. Проте вона йшла вперед, не зважаючи на всі перешкоди. Так було і з її подружжям. Прийшлось їй самій виховувати єдиного сина Ярослава, всю свою потіху й відраду.

Д-р Олена Степанів-Дашкевич не була легкою професоркою. У школі, де панувала т. зв. викладова метода, вистачало знати те, що говорив професор. Вона ж вимагала більше, ніж давав її виголошений піднесеним і рівним, мов військовий наказ, тоном виклад. Щоб заслужити на її добру оцінку, треба було прикладатися до лекцій самостійно, як цього тепер вимагає новітня методика або в той час вимагали університетські студії. При тому вона вводила військову дисципліну. Здавалося, всіх хотіла бачити вимуштрованими, готовими до бою...

Сама жартівниця, Олена Степанівна, як справжній вояк, любила гостре, дотепне слово й веселий настрій. Адже наше військо це були веселчаки, радісно-безжурні одчайдухи, сміхотливо. хвалькуваті завзятці, бравурні чортяки...

Нема в світі кращих
хлопців
Понад наших добровольців,
Як йдуть у бій, то співають
І з піснею умирають!

І одним із перших мемуарних творів Олени Степанівни є „Воєнні усмішки" в календарі „Червона Калина" (1934 року).

Отже не тільки мечем воювала вона, але й словом і пером. У науковій і мемуарній ділянках є кількадесят праць Олени Степанів. Не всі вони друковані. Найпершою вийшла в 1930 році її книжечка п. н. „Напередодні великих подій", Львів, в-во „Червона Калина". Про цю книжечку годиться згадати, бо в ній замкнена вся „квітуча й жагуча юність" авторки.

Авжеж, час не стоїть і не жде. Колись у Вишнівчику, Перемишлянського повіту, на приходстві та в сусідстві мальовничого монастиря о.о. Студитів бігало мале дівча з личком серафима, що ніяк не збуджувало підозри про свою таку далеку від сумирного довкілля долю. Панотцеві Іванові та його дружині Минодорі Степановим, мабуть, і в тямку не приходило, що їхня дочка Галя понесе колись свою войовничість на справжнє поле бою. А втім, не тільки вродлива, але й кмітлива до науки, вона не схотіла залишитися попадянкою, що під покровом батьків дожидає кандидата на подружжя.

Жадоба знання привела її у Львів до семінарії Українського Педагогічного Товариства і піддала впливам таких виховників, як проф. Іван Боберський, учений географ Степан Рудницький, дир. А. Лиськевич, поет Василь Пачовський... Охота пізнати все відкрила перед нею світ таємних організацій середньошкільників і Пласту, де більше від пластових зайнять училася стріляти з бравнінґа, пізнавати систему кріса Манліхера, таборувати й робити засідки на ворога. Втягнула її туди Зоня Юзичинська, а проводили нею Іван Лизанівський, Михайло Біляч, Кандяк, Данилович...

...Товариші пластуни Ярослав Чиж, Роман Сушко, Степан Дувало, Лев Голінатий, Яцків і інші цікавилися виробом вибухових матеріялів, методами партизанки, захоплювалися геройськими подвигами одиниць чи невеликих гуртів в історії різних народів, про що найбільше знав і вмів чарівно розповідати близький друг, Іван Чмола.

Закінчення семінарії було вершком освіти для тодішніх дівчат, але не для Галі Степанівни. Вона рвалася до вищих студій, доповнила гімназійну матуру (колеґію) і стала восени 1912 року студенткою львівського університету.

(Далі буде)

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 17-го ДО 21-го ТРАВНЯ 1965 РОКУ, НА „СОЮЗІВЦІ", КЕРГОНКСОН, Н. Й.

(2)

Звіт головного секретаря Ярослава Падоха

(Продовження)

Відносно округ і стейтів слід відмітити величезний здобуток филадельфійської округи, який поставив її, враз з округою в Шикаґо, на першому місці в цілім Союзі, і ще більше допоміг пенсилвенійському стейтові, після однорічної поразки, знову вернути на перше місце щодо числа членства між всіми стейтами і провінціями. Ню Йорк тільки один короткий рік втішався своїм першенством. На неменше признання заслужила собі шикаґівська округа, яка вже вчетверте під ряд виграла міжокружні змагання. Хоч не завжди в ній панувала прикладна гармонія і співпраця, то все ж ця округа виявляла подивугідну працьовитість й понад внутрішні місцеві непорозуміння ставила загальне добро УНСюзу.

Інтересно відмітити, що одну третину новоприєднаних членів становить молодь до 15 року життя. Це є корисною ознакою, якою втішаються не всі подібні організації.

Не менше важливою є таблиця втрат. Коли порівняти її із минулорічною, виявляється, що в останньому році втрати з приводу суспензи й передчасного згрошевлення грамот значно зменшилися, зате дуже збільшилися втрати з приводу дозріння грамот, їх повного виплачення і смерти. Одна з дальших таблиць дасть порівняння цих втрат з втратами в попередних роках. Дві перші причини втрат, непотрібні причини, коштують нам приблизно одну трету всіх втрат. Це поважне число, але в інших організаціях буває більше.

Загальний стан членів при кінці минулого року цікавий передусім двома числами. Одно число 35 членів втрати в активнім членстві, друге 921 це чистий прибуток в загальному чченстві УНСоюзу. Дуже підвищене число виплачених Е-грамот, на 242 більше, як в минулому році (757) та помітне число вповні виплачених членів, які з активного членства перейшли до неповного, а саме 211 більше, як в минулому році (838), а далі теж помітне збільшення числа смертности, а саме на 54 (в минулому році було 693) — ці числа говорять ясною мовою про це, що минулого року ми краще, як багато років раніще, зберігали своїх членів, а коли мимо того дочекалися втрати в активних членах, то це не наша й не секретарська вина, але причина поза нами: в невідхильних й природних в асекурації конечних втратах. Ці втрати будуть ще пару років збільшатися, аж в 1969 році, тобто в році двадцятиріччя припливу великої, нової, еміґрації, дійдуть до непомірного збільшення. Бути приготованим на цю велику звижку втрат, придбавши раніше великі резерви, це наше прямо історичне завдання, до виконування якого ми повинні забратися вже в цьому році.

КЛЮБ ЗАСЛУЖЕНИХ СОЮЗОВЦІВ

Заснований у 1961 році цей почесний Клюб придбав в ювілейному році 47 нових членів. До нього, як відомо, належать ті організатори, які протягом одного року здобудуть бодай по 25 членів. Цей Клюб гуртує союзовий актив, який допомагає не тільки покривати всі чималі втрати Союзу, але й крок за кроком, його розбудовувати. Він має вже свою цікаву історію. В першому (передконвенційному) році він здобув 56 членів, в другому 1962 — 42, в третьому 1963 — 49, а в четвертому, ювілейному 1964, як згадано, 47. В першому році члени Клюбу зорганізували були 2,894, тобто 60%, тогорічного прибутку. В 1962 члени Клюбу здобули тільки 45% усіх новоприбулих членів, в 1963 — 2,281 або 50% й в минулому 1964 — 2,170, тобто 50% всього річного набутку.

Члени Клюбу поділяються на чотири категорії — чотирирічники. Деякі з них, а є їх 17, зберегли своє членство в Клюбі від його заснования досі. 13 членів Клюбу були ними впродовж трьох років; 21 впродовж двох років, а 45 покищо тільки один рік. Разом у цьому почесному Клюбі знайшлося 96 осіб.

Член, який вперше ввійде до Клюбу, одержує почесну дубову плякету з написом: „За заслуги для УНСоюзу". На плякеті є поміщена металева, кольорова емблема УНСоюзу та ім'я і прізвище члена Клюбу.

На плякеті є теж поміщені зірки з вирізьбленим на них роком, в якому власник плякети здобув, чи відновив членство Клюбу. Зірки вказують на число років, в яких власник плякети був членом Клюбу.

Внизу подані таблиці членів Клюбу за кількістю років їх членства в ньому. Очевидно, найбільше почесною є перша таблиця, на якій подано 17 засновників цього Клюбу, які досі, впродовж 4 років, відновлювали своє членство в Клюбі, здобуваючи бодай 25 членів на рік. На цій таблиці немає нікого, хто не здобув за останні чотири роки принайменше „скромної" сотні членів.

Поміщена тут таблиця з іменами цих заслужених союзових діячів, поруч почесної таблиці „Будівничих УНСоюзу", це наша скромна данина вдячности і признання за нерідко довгорічну працю, а то й самовідречення.

4-РІЧНІ ЧЛЕНИ КЛЮБУ

Володимир Гавриляк
Степан Гавриш
Петро Головачук
Андрій Джула
Володимир Запаранюк
Богдан Зорич
Василь Никифорук
Іван Одежинський
Гелен Олек
Єфим Омельченко
Василь Попович
Михайло Семків
Микола Ткачук
Михайло Федишин
Володимир Цимбала
Роман Чучкевич
Тарас Шпікула

3-РІЧНІ ЧЛЕНИ КЛЮБУ

Осип Бакай
Лев Боднар
Евстахій Гомотюк
Іван Зазворський
Ярослав Карпяк
Василь Колодій
д-р Василь Палідвор
Іван Пиндус
Емануїл Притула
Квітка Стецюк
Іван Телюк
Михайло Турко
Іван Флис

2-РІЧНІ ЧЛЕНИ КЛЮБУ

Василь Гасій
Іван Геврик
Микола Дербуш
Григорій Кісіль
Іван Красник
Володимир Крушельницький
інж. Степан Куропась
Петро Ліщак
Василь Мандзій
Евстахій Мотрович
Теодозій Носісвич
Михайло Ольшанський
Ярослав Падох
Петро Пуцило
Володимир Рефт
Микола Сенчишак
Іван Скочиляс
д-р Атанас Слюсарчук
Петро Федик
Василь Цюпа
Йосиф Ярема

ОДНОРІЧНІ ЧЛЕНИ КЛЮБУ

Микола Бобечко
Іван Будняк
Ілія Була
Іван Воробель
Іван Гаврилюк
Стефанія Галичин
Василь Ганчар
Володимир Гірняк
Анна Герман
Іван Гнідь
Зенон Дзядик
Мері Душник
Микола Задерецький
Володимир Клосник
Андронік Копистянський
інж. Володимир Коссар
Дмитро Кошильовський
д-р Богдан Левицький
Семен Левицький
Йосип Лисогір
Іван Малко
Михайло Мартиненко
Іван Мельник
Василь Олійник
Михайло Отрок
Іван Петрунцьо
Іванка Подола
Марія Процак
Володимир Пришляк
Анна Ремик
Василь Романишин
Микола Сеник
д-р Іван Серант
Іван Сидор
Петро Сильчак
Петро Тарнавський
Григорій Тимчій
Василь Труфин
Осип Фаринич
Михайло Харів
Осип Хома
Адам Ціздин
Карпо Чорномаз
Микола Шпитко
Олена Штогрин

УЧАСТЬ В ЮВІЛЕЙНІЙ КАМПАНІЇ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО УРЯДУ

Це вже не вперше члени Головного Уряду УНСоюзу виявили ділом свою відданість організації, яку вони, з волі членства, очолюють й що не менш важливе — свій нерозривний зв'язок і солідарність із загалом союзових робітників. Ледве чи можна було б осягнути значний успіх, коли б не було цієї гармонії поміж загалом членства і його виборним проводом.

У ювілейному році в кампанії за ріст УНСоюзу взяли участь 21 головних урядовців.

Вони здобули разом 629 членів, тобто по 26 на голову всіх 24 членів головних органів УНСоюзу, або по 30 членів на тих 21, які брали участь в кампанії. Попереднього року це число було скромніше, бо головні урядовці здобули лише 606 членів. Коли відділити від загального здобутку членів, приєднаних двома головними урядовцями, які є водночас постійними організаторами, тоді на всіх інших припаде число 349 членів, або пересічно по 16 з половиною на кожного з них. 4 головні урядовці здобули золоту ювілейну відзнаку, 5 срібну і 5 бронзову, отже разом головні урядовці здобули 14 відзнак. Немає сумніву, що цей дуже визначний успіх говорить про те, що головний провід УНСоюзу дбає не лише про загальні союзові справи, як це йому наказує статут, але й бере участь у щоденній, трудній союзовій праці разом, рук-в-руку, з низовими союзовими робітниками. І немає сумніву, що якби усі відділові урядовці були так попрацювали, як урядовці головні, Батько Союз здобув би був в своїм ювілейнім році бодай 10.000 нових членів.

УЧАСТЬ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО УРЯДУ В КАМПАНІЇ ПРИЄДНУВАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ 1964 РОКУ

1. Г. Одежинський	192	12. Й. Лисогір	10
2. В. Зорич	87	13. І. Кокольський	10
3. Т. Шпікула	62	14. М. Куропась	10
4. П. Пуцило	57	15. Осипа Олінкевич	6
5. А. Джула	38	16. В. Гуссар	5
6. Гелен Олек	30	17. Анна Герман	3
7. Олена Штогрин	29	18. д-р В. Галан	2
8. інж. С. Куропась	27	19. Д. Шмагала	2
9. д-р Я. Падох	25	20. Р. Слободян	1
10. В. Мельник	20	21. Анна Чопик	1
11. Марія Демидчук	12	Разом	629

ПІДСУМКИ ТА АНАЛІЗА ЧЛЕНСТВА З КІНЦЕМ 1964 Р.

Внизу подано ряд таблиць, які дають загальний погляд на стан членства УНСоюзу з кінцем минулого року. Сподіємося дати докладну аналізу членства та вказати на його розвиткові тенденції в наступному році, у конвенційному звіті. Тут тільки загально й побіжно відмітимо, що загальна членська структура набагато не змінилася в порівнянні з минулим роком. Нові члени виявили давню прихильність до деяких кляс забезпечення й давню нехіть до деяких дуже корисних грамот. Найпопулярнішою грамотою серед молоді й старших членів є надалі двадцятирічна грамота платна після смерти. Колись було інакше, як показує загальний стан грамот виданих досі УНСоюзом. Серед молоді все ще є більше двадцятирічних вивінуальних грамот. Але в ряді останніх років цей напрям змінився і можна сказати на добре. Бо грамоти кляси Р-20 дають змогу набути більше забезпечення за куди менший кошт, зокрема при молодому віці забезпечених. Майже таке саме число серед нових грамот виявляють молодечі кляси Е-20 і Е-18, подібно, як року попереднього. Чому воно так, коли для молоді куди краща 18-тирічна грамота, яка приготовляє для неї готові гроші на започаткування вищих студій, невідомо. Можливо тут ролю грає те, що грамотою Е-18 можна забезпечити дітей тільки до десятого року життя. Також в розріз із загальним напрямом загально - американського забезпечення є факт, що грамоти дорослих членів кляси Е-20 в останніх роках в нас популярніші, як грамоти досмертного забезпечення кляси W. Колись було інакше, як на це вказує загальне число грамот відділу дорослих. Ця зміна вказує на мале зрозуміння серед нашої громади справжньої ролі життьового забезпечення.

До малозрозумілих явищ нашого далекого до ідеалу розуміння ваги життьового забезпечення, належить коротка, бо заледви півторарічна історія акцидентової грамоти. Страшенно популярна в американському світі, вона дуже пиняво поширюється серед нашого членства. За чотири місяці 1963 року її набули 1,086 членів, а за цілий 1964 рік тільки 772. Сьогодні загальне число забезпечених тою грамотою виносить тільки 1,725 членів. Пояснити це явище можна тільки малим зрозумінням великої вартости тої грамоти, бо годі припустити, що головну ролю грає порівнюючи мала грошова винагорода організаторів за поширення цієї грамоти, обумовлена урядовими обмеженнями. Ми хотіли б, щоб ці завваги дійшли до найширшої союзової громади і поза неї та щоб вони спонукали не тисячі, але десятки тисяч членів і не-членів забезпечитися цією незвичайно потрібною й водночас незвичайно дешевою грамотою. Число акцидентів страшенно збільшується й тимто вага акцидентового забезпечення стається неначе конечністю першої потреби.

Здеґрадована в минулому році вперше до другого місця серед всіх стейтів і провінцій, Пенсилвенія, яка в 1963-му році втратила 222 членів й опинилася позаду Ню Йорку, який випередив її на 78 членів, в 1964 році, завдяки в першу чергу своєму постійному організаторові і філядельфійському окружному голові, Степанові Гавришеві, бравурним боєм назад відзискала першенство, в чому їй дуже помогла нюйоркська округа, яка минулого року дуже відстала від праці і придбала на півтора сотні менше нових членів, як в попередньому році. Зате Пенсилвенія придбала на 50% більше членів, як в 1963 році. Більше, як якій іншій окрузі, Філядельфії і її стейтові Пенсилвенії належаться ґратуляції за минулорічний успіх. Треба вірити, що змаг поміж обома сусідними стейтами буде продовжуватися й оба вони виявлять в цьому і наступних роках велике завзяття та працьовитість.

Відносно стейтів і провінцій слід відмітити, що 21 стейт збільшили свій стан посідання, чотири (Алберта, Ню Гемпшир, Норт Дакота і Вайомінґ) задержали минулорічний, а 10 зменшилося. До цих стейтів і провінцій належать: Ню Йорк, (на 7 членів), Онтеріо (на 53 члени), Конектикат (на 35 членів), Ровд Айленд (на 4 члени), Мізурі (на 11 членів), Небраска (на 8 членів), Вискансин (на 7 членів), Вест Вірджінія (на 10 членів), Британська Колумбія (на 1 члена), і Флорида (на 7 членів). Ці, хоч часом й невеликі втрати, повинні бути дзвінком осторогн для тих стейтів й провінцій та повинні заохотити їх в цьому році відробити втрати та придбати ще й значну надвижку.

Загальне число УНСоюзу з кінцем минулого року, як було відмічено, виносить 84.414 членів, себто на 921 членів більше, як при кінці 1963-го року. Загальна сума забезпечення членів зросла із $69,741.299 на $74,168.999, загальне зобов'язання УНСоюзу у відношенні до членів виносить — $95,437.499.00 й швидко наближається до — $100,000.000.

ЗАГАЛ ЧЛЕНІВ ПО КЛЯСАМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

(Стан з 31-го грудня 1964 року)

Департмент Молоді

Кляса	Число членів	Їх сума забезпечення
Т-18 і Т-16	1,578	$ 1,094,000
II (P-70)	312	112,267
III (E-16)	228	22,800
P-20	8,780	6,780,500
E-20	9,193	6,976,250
E-18	4,590	3,921,000
P-65	111	106,000
E-65	124	113,000
Активні члени разом	24,966	$18,625,817
Члени на виплаченому забезпеченні	921	541,455
Члени на безплатному продовженні	846	525,935
Всіх разом у Деп. Молоді	26,733	$19,693,207

Департамент Дорослих

Кляса	Число членів	Їх сума забезпечення
I (Старий рід)	126	$ 108,000
O (P-70)	412	306,000
T	6,310	5,366,950
W	12,299	9,437,561
P-20	15,813	13,143,500
E-20	10,901	8,813,000
P-65	920	950,500
E-65	1,300	1,726,000
DP	355	659,000
ADD	1,725	8,625,000
Дорослі члени з молодечими грамотами:		
P-20	203	134,250
E-20	231	147,750
E-18	2	1,500
P-65	5	3,000
E-65	5	3,500
Активні члени разом	50,607	$49,425,511
Члени на виплаченому забезпеченні	5,814	4,136,661
Члени на безплатному продовженні	1,260	913,620
Всіх разом у Деп. Дорослих	57,681	$54,475,792

ПІДСУМКИ:

ДЕП. МОЛОДІ	26,733	$19,693,207
ДЕП. ДОРОСЛИХ	57,681	54,475,792
ВСІХ ЧЛЕНІВ РАЗОМ	84,414	$74,168,999

ЧИСЛО ЧЛЕНІВ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПО СТЕЙТАМ І ПРОВІНЦІЯМ

(Стан з 31-го грудня 1964 року)

П.Ч.	Стейт, Провінція	Ч. членів	Їх сума забезпечення	Ч. Відділів
1	Pennsylvania	17,343	$14,678,147	140
2	New York	17.170	14,410,026	80
3	Illinois	10,583	8,780,788	33
4	New Jersey	9,900	8,731,570	60
5	Ohio	7,256	6,227,749	29
6	Ontario, Canada	5,144	5,837,096	33
7	Michigan	4,115	3,507,262	11
8	Connecticut	3,276	2,937,636	17
9	Massachusetts	1.419	1,128,692	11
10	Quebec, Canada	1,322	1,416,928	8
11	Maryland	1,029	924,371	7
12	Minnesota	944	1,063,709	4
13	Rhode Island	839	747,093	7
14	Manitoba, Canada	483	698,114	3
15	Missouri	471	342,500	4
16	Indiana	421	323,000	5
17	California	366	330,570	2
18	Delaware	331	319,890	2
19	Nebraska	325	227,200	3
20	Alberta, Canada	257	331,250	3
21	Wisconsin	210	172,094	3
22	West Virginia	171	115,445	1
23	Kansas	157	124,850	1
24	Br. Columbia, Canaa	153	193,000	2
25	District of Columbia	144	109,223	1
26	Colorado	120	107,500	1
27	New Hampshire	117	102,392	1
28	Saskatchewan, Canada	113	118,004	4
29	Florida	80	61,550	1
30	Arizona	44	33,500	1
31	Washinton	33	22,600	1
32	North Dakota	30	15,250	1
33	Oregon	21	12,500	1
34	Nova Scotia, Canada	10	11,500	1
35	Wyoming	7	6,000	1
	Разом	84,414	$74,168,999	485

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ЧИСЛА ЧЛЕНІВ І ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

(Стан з 31-го грудня 1964 року)

	Ч. членів	Їх сума забезпечення
Активні члени деп. молоді	24,966	$18,625,817
Активні члени деп. дорослих	50.607	49,425,511
Члени на виплаченому забезп.	6,735	4,678,116
Члени на безплатному продовж.	2,106	1,439,555
Разом	84,414	$74,168,999
З того реасекуровано членів	578 на суму	$ 690,131
та іхнє подвійне забезпечення		$ 691,500

ДОДАТКОВІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Подвійне забезпечення на випадок смерти внаслідок нещасливого випадку

Активних членів	19,118	$17,610,500
Членів з випл. грамотами	138	114,000
Разом	19,256	$17,724,500

Забезпечення платника на грамотах молоді

Разом усіх грамот	3,992 на суму	$ 3,544,000
Загальне зобов'язання УНСоюзу		$95,437,499

РІСТ УНСОЮЗУ В ОСТАННЬОМУ ДЕСЯТИРІЧЧЮ (1955 - 1964)

Ріст УНСоюзу та його загальну тенденцію росту можна найкраще пізнати, порівнюючи ряд років. Подані внизу таблиці поміщують числа за останніх десять років. Вони показують, що УНСоюз постійно зростає й коли перед десятьма роками мав кругло 73 з половиною тисяч, то тепер має 84 з половино, отже збільшився приблизно на одну тисячу членів річно. Загальна сума забезпечення також росте, а з нею росте пересічна сума забезпечення членів, яка, в першу чергу, завдяки введенню акцидентової грамоти, піднеслася з 695 долярів на 878 долярів. Число новозорганізованих членів вагалося в минулому десятиріччю поміж трьома з половиною і чотирьома з половиною тисячами членів. Завдяки акцидентовій грамоті пересічна сума нововиданих грамот піднеслася з неповна вісімсот долярів на кругло дві тисячі.

Окреме значення має таблиця, яка показує причини втрат членів в минулому десятиріччю. Як відомо, є три головні причини відпливу членів, можна сказати, природні причини, для яких існує забезпечення, тобто виплата грамот після того, як вони дозріли до виплати чи до переходу в неактивний стан, після заплачення всіх вкладок та виплати після смерти членів. Ці причини відпливу членів забірають нам з кожним новим роком чимраз більше членів. Коли, для прикладу, в 1962 виплачено 625 дозрілих вивінувальних „Е" грамот, то рік пізніше виплачено вже 757, а в минулому році аж 999. Отже за два роки число цих виплачених грамот зросло більше, як на половину. Подібне явище бачимо при виплачених грамотах кляс Р. Перед 10-ти роками на виплачене забезпечення перейшли 263 члени, а в минулому році, аж страх порівняти, 1,049, тобто чотиря рази більше. Це число буде ще збільшуватися. І про це треба пам'ятати. Бо ці природні причини убутку членів, чи тільки убутку членів активних, лежать поза нашою дбайливістю; вони від нас зовсім незалежні. Тому, коли в 1963 р. ми виказали поважний приріст не тільки загалу членів, але також членів активних, тобто таких, які платять вкладки й користають з повноти членських прав, то в минулому році, при майже тисячі загального приросту членів ми всеж таки мали невеличку втрату членів активних. Причина цього незалежна від нас. При майже такому самому числі придбаних нових членів, ми мали в минулому році аж 242 більше членів з виплаченими Е грамотами та 211 членів з виплаченими Р грамотами. Тільки ці два джерела убитку членів забрали нам в минулому році на 453 більше активних членів, як тільки один рік тому раніше! Що й казати про інші причини, як, на приклад, постійний (в останніх роках) зріст числа померлих членів, який в минулому році був на 54 більший, як рік раніше. Ці числа говорять про те, що тільки збільшуючи з року на рік число новопридбаних членів, можемо зрівноважити постійно зростаючий відплив членів. Спинити цей убуток ми не всилі, зате можемо і мусимо збільшити змагання для придбання нових членів, щоб звишкою приросту, яка залежить від нас, вирівняти втрати, що є від нас незалежні.

Але не всі втрати є від нас незалежні. Суспенза і передчасні звороти, тобто продажа грамот, ще заки вони дозріли до виплати, є залежні у великій мірі від нас. І з радістю можна ствердити, що ми тямимо про це. Може ще не всі секретарі відділів, може ще не завжди, але багато з них дбає тепер краще, як раніше, про своїх членів і дає їм кращу обслугу, як це було досі. Внаслідок того втрати спричинювані суспензою членів і передвчасним згрошевленням грамот з року на рік зменшаються. Втрата з приводу суспензи була в минулому році найменша за ціле десятиріччя, а втрата з приводу передчасного згрошевлення грамот була найменша за останніх п'ять років. Для прикладу нехай послужить числа суспензи: в 1963: 876, в 1964: 647; отже в минулому році це число було на 229 менше. Наші дальші намагання в цьому напрямі допоможуть також видатно зрівноважити зростаючі невідхильні втрати.

ЧИСЛА І СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВСІХ ЧЛЕНІВ, АКТИВНИХ І НА ВИПЛАЧЕНОМУ ТА ПРОДОВЖЕНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Кінець року	Число членів	Їх сума забезп.	Пересічна сума забезп. члена
1955	73,701	$51,253,074	$695
1956	74,246	52,314,109	704
1957	75,986	54,143,155	712
1958	76,884	55,514,617	722
1959	79,199	58,121,981	733
1960	79,600	59,325,491	745
1961	81,441	61,894,377	759
1962	82,424	63,474,776	770
1963	83,493	69,741,299	835
1964	84,414	74,168,999	878

ЗАГАЛ АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Стан за останніх десять років

Кінець року	Число членів	Їх сума забезп.	Пересічна сума забезп. члена
1955	71,003	$49,580,309	$698
1956	71,182	50,356,954	707
1957	72,438	51,830,257	715
1958	72,737	52,793,753	725
1959	74,160	54,749,205	738
1960	73,843	55,446,896	751
1961	75,056	57,563,463	767
1962	75,278	58,577,520	778
1963	75,608	64,337,739	851
1964	75,573	68,051,328	900

(Закінчення на сторінці 4-ій)

Звіт головного секретаря Ярослава Падоха

(Продовження)

НОВІ ЧЛЕНИ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Рік	Число членів	Їх суми забезпечення	Пересічна сума забезп. члена
1955	3,490	$2,783,500	$ 797
1956	3,343	2,614,500	782
1957	4,430	3,547,000	800
1958	3,727	3,306,000	887
1959	4,998	4,505,500	901
1960	3,567	3,522,000	987
1961	4,830	4,700,000	975
1962	4,093	4,014,000	980
1963	4,446	8,894,000	2,000
1964	4,398	8,573,000	1,950

РІСТ УНСОЮЗУ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ В ЧИСЛІ АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ

Рік	Число нових членів	„Чистий" приріст
1955	3,490	887
1956	3,343	545
1957	4,430	1,740
1958	3,727	878
1959	4,998	2,385
1960	3,567	401
1961	4,830	1,841
1962	4,093	983
1963	4,446	1,069
1964	4,398	921
Разом	41,322	11,600

Стан членів 1. січня 1955	72,814
Стан членів 31. грудня 1964	84,414
Чистий приріст за останніх десять років в числі членів	11,600

ВТРАТИ ЧЛЕНІВ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ
висліддок сусненз, виплачених грамот, грошових зворотів та смерти

Рік	Сусп.-відн.	Виплачені Е грамоти	Виплачені Р грамоти	Грошові звороти	Посмертні виплати
1955	971	374	263	662	479
1956	691	777	400	626	550
1957	805	444	418	680	601
1958	930	345	550	803	581
1959	857	464	771	729	624
1960	709	592	777	894	684
1961	661	605	762	803	673
1962	782	625	857	806	654
1963	876	757	838	769	693
1964	647	999	1,049	751	747
Разом	7,929	5,982	6,685	7,523	6,286

УНСОЮЗ В КАНАДІ

В сусідньому, братньому краю, Канаді, в сімох її провінціях, п'ятдесят років з лишком, існують Відділи УНСоюзу, які, хоч на території іншої суверенної держави, живуть й розвиваються в умовах подібних до своїх американських сусідів. Це та сама що й в ЗДА українська, заморська громада, з тими самими традиціями і тими самими завданнями, на чолі яких невідмінно стоїть журба за долю рідного народу й краю України та престиж українського імени в широкому світі. Канадійська союзова громада є невід'ємною частиною усього Батька-Союзу, незалежно від того, що об'єднана довкруги своєї Канадійської канцелярії та в своїх округах, з трьома центрами в Торонті, Вінніпеґу і Монтреалі. Виборними провідниками своїх округ є в Торонті головний радний Богдан Зорич, в Монтреалі головний радний Богдан Мельник, а у Вінніпеґу від довгих десятків років очолює союзову громаду головний контролер інж. Володимир Коссар. Йому до помочі, видатної помочі, станув в останніх роках визначний місцевий громадський діяч, мгр. Іван Геврик.

В 54 Відділах розмістилися сім з половиною тисячі канадійських союзових членів. Колись це число зростало швидко, за останнє десятиріччя канадійське членство збільшилося майже на дві тисячі членів. Хоч це число не виявляло всіх можливостей урожайної на громадські чесноти української Канади, навіть цей ріст припинився в останніх роках. За останні чотири роки УНСоюз в Канаді зріс тільки на 81 членів з тим, що в минулому році не було ніякого прибутку, навпаки втрата невелика в загальному числі членів, (три члени) й велика в активному членстві (149 членів). Остання втрата в членстві активному перенесла цю, досі невідому, втрату на цілий УНСоюз, бо в минулому році, як була згадка раніше, побіч значного зросту загального числа членів ми все ж таки мали невеличку втрату 35 членів поміж членством активним. Ця втрата прийшла від канадійських відділів.

Ці втрати є тим більш болючі, що раніше наше членство в Канаді зростало порівнюючи краще, як членство в ЗДА, а водночас втрата канадійських Відділів були куди менші, бо в них було менше старих членів та старих грамот. Від деякого часу це змінилося й завданням наших канадійських союзових діячів, передовсім головних урядовців. Канадійської канцелярії і Окружних Комітетів, є проаналізувати причини цього зміненого на гірше стану та приступити до їх усунення. Ще перед 10 роками Канада підняла була клич десятитисячного канадійського Союзу, від якого все це вона доволі далеко. Великий, прикладний ріст нашого членства в останніх двох роках в Вінніпеґу, цій столиці канадійської України, виявляє, які великі можливости криє для всієї союзової громади канадійський ґрунт. А втім блискучий розвиток нашої патріотичної громади Канади на різноманітних ділянках її повного життя, виявляє безсумнівні тенденції росту, не занепаду. Поза межами того росту не може й не повинна залишатися наша союзова громада.

Нижче подані таблиці подають сьогоднішній стан УНСоюзу в Канаді та його історію за останнє десятиріччя.

ЧИСЛА НОВИХ ЧЛЕНІВ, ПРИЄДНАНИХ НА ТЕРЕНІ КАНАДИ ПО РОКАХ

Рік	Число членів	Їх сума забезпечення
1955	429	$ 484,500
1956	317	330,000
1957	535	581,500
1958	509	638,000
1959	642	748,000
1960	455	626,500
1961	817	1,051,500
1962	474	651,500
1963	665	1,583,500
1964	521	1,257,000

СТАН УСІХ ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ В КАНАДІ ПО РОКАХ

Кінець року	Число членів	Їх сума забезпечення
1954	5,820	$3,665,715
1955	5,927	3,951,046
1956	5,884	4,116,479
1957	6,055	4,567,594
1958	6,509	4,994,518
1959	6,592	5,347,550
1960	6,960	5,886,113
1961	7,411	6,620,897
1962	7,400	6,807,864
1963	7,493	7,838,691
1964	7,492	8,605,892

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ В КАНАДІ
(Стан з 31-го грудня 1964 року)

	Число членів	Їх сума забезпечення
Дорослі члени	4,210	$4,494,750
Акцидентове забезпечення	342	1,710,000
Члени Деп. Молоді	2,579	2,111,700
Дорослі на випл. заб. і безплатному прод.	225	171,827
Молодь на випл. заб. і безплатному прод.	166	117,615
Разом	7,492	$8,605,892

ПОРІВНЯННЯ ЧЛЕНСТВА І СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КАНАДИ І ЗДА

	Загальне число членів	Їх сума забезпечення
КАНАДА	7,492	$ 8,605,892
ЗДА	76,922	65,563,107
Разом	84,414	$74,168,999

НОВІ ЧЛЕНИ 1964 РОКУ В КАНАДІ ПО ПРОВІНЦІЯХ

Провінція	Число членів	Їх сума забезпечення
Алберта	6	$ 20,000
Брит. Колюмбія	9	15,000
Манітоба	93	205,000
Нова Скотія	—	—
Онтаріо	338	851,000
Квібек	69	158,000
Саскачеван	6	8,000
Разом	521	$1,257,000

ЧЛЕНСТВО УНСОЮЗУ В КАНАДІ ПО ПРОВІНЦІЯХ
(Стан з 31-го грудня 1964 р.)

Провінція	Число членів	Їх сума забезпечення
Алберта	257	$ 331,250
Бріт. Колюмбія	153	193,000
Манітоба	483	698,114
Онтаріо	5,154	5,837,096
Нова Скотія	10	11,500
Квібек	1,322	1,416,928
Саскачеван	113	118,004
Разом	7,492	$8,605,892

ОРГАНІЗАТОРИ УНСОЮЗУ

Щоб не повторювати сказаного в минулорічних звітах обмежуюся до короткого ствердження, що хоча наша братська система законно й ділово віддає головний тягар відповідальности за долю Відділів, а з ними й всего УНСоюзу, на виборних урядовців - громадян, то обставини серед яких УНСоюз працює і змагається за розвиток і зріст вимагає чимраз більшого знання та присвячення повного, неподільного часу для справ Союзу. Тому, по волі нашій, чи не по волі, ми змушені чимраз більше спірати нашу працю на можливо найкраще вишколених знавцях забезпеченевого діла.

Від років ми старасмося придбати як найбільше спосібних і працьовитих організаторів, які б трудилися на весь свій час, чи навіть тільки частинно для збільшення союзового членства та скріплення наших Відділів. На жаль немає багато таких громадян, які б бажали взяти на себе такий обов'язок. Тому ми постійно терпимо з приводу браку відповідного числа організаторів і так довго терпітимемо, як довго всі наші союзові діячі, всі Відділи та Округи й всі наші головні урядовці не усвідомлять собі, що тільки при їх помочі Головна канцелярія зможе придбати відповідне число постійних організаторів. На місцях куди легше підшукати відповідних людей, як з далекого віддалення, при помочі оголошень чи листування.

Як досі, число наших постійних організаторів видатно не збільшилося, а до того деякі раніші організатори відійшли, струджені віком чи з інших причин. В минулому році ми мали тільки 10 постійних організаторів. Вони придбали впродовж року 720 нових членів. Тобто дещо більше як 16% всього числа нових членів. Відсоток дуже не задовільний. Порівнюючи це число членів з попередніми роками, стверджуємо, що проблема постійних організаторів в минулому році не поправилася. Треба згадати, що поміж здобутками постійних організаторів немає двох обласних організаторів. Журба про збільшення числа цих організаторів залишається одним з головних зобов'язань на цей і наступні роки. Внизу подаємо таблицю, яка ілюструє наші слова. Вона подає побіч числа придбаних нових членів в останніх чотирьох роках, кількo з них придбали наші постійні організатори та який відсоток всього членства завдячуємо їм.

ПОРІВНАННЯ ЧИСЕЛ ПРО УЧАСТЬ ОРГАНІЗАТОРІВ У ЧЛЕНСЬКИХ КАМПАНІЯХ ЧОТИРЬОХ ОСТАННІХ РОКІВ

Рік	Загальне число нових членів	Приєднали з того організатори	Відсоток
1961	4,830	1,090	22.5%
1962	4,093	580	14.6%
1963	4,446	898	20.0%
1964	4,398	720*	16.5%

* Без обласних організаторів. З ними: 863.

ЗДОБУТКИ ПОСТІЙНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ У КАМПАНІЇ 1964 РОКУ

1. І. Одежинський	192
2. С. Гавриш	133
3. М. Ольшанський	109
4. Б. Зорич	87
5. І. Геврик	85
6. М. Ткачук	63
7. Р. Чучкевич	57
8. Є. Омельченко	45
9. д-р А. Слюсарчук	30
10. В. Цимбала	28
11. В. Запаранюк	27
12. В. Гірняк	8
Разом	863*

* Із обл. організаторами.

В останніх двох роках ми ввели в нашу організаційну систему і працю новість: обласних організаторів, які відповідають дистриктовим менаджерам асекураційних компаній. В минулорічному звіті ми подавали їхні обов'язки та умови праці, тому не будемо цього повторювати. В 1963 р. обласним організатором на стейти Ілліной, Мишиґен і Огайо був назначений Володимир Гірняк, а в травні 1964 року таким організатором на стейти Пенсилвенію, Ню Джерзі, Ню Йорк і Конектикет став Степан Гавриш. Хоч були схвалені Головним Урядом ще два пости обласних організаторів, один на ЗДА і один на Канаду, ми досі не мали змоги ці пости обсадити. Не маючи відповідних пропозицій Канадійської канцелярії, Головна канцелярія, в порозумінні з Канадійською, проголосила в канадійській пресі пошукування за відповідним обласним організатором на Східню Канаду й одержала десяток зголошень. З більшістю зголошених головний секретар перевів розмови й можна сподіватися, що небаром Східня Канада користатиме з допомоги свого постійного обласного організатора. Про успіхи в праці обласних організаторів говорять численні таблиці, розсіяні густо поміж рядками цього звіту, зокрема ж статистика Округ, в яких діють ці організатори.

Як згадано раніше, головний тягар організаційної праці далі, як за всіх сімдесятоднн років, спочиває на відділових урядовцях, зокрема секретарях. В якому відділі є енергійний секретар та інші урядовці, той Відділ росте. Буває часом, що секретар дуже добре виконує всі секретарські обов'язки крім основного: збільшування членів Відділу. Якщо це є тільки тому, що секретар занедбує цю ділянку праці, він мусить або рішитися братися також до організування членів, або віддати свій уряд іншій особі. Бо не може бути ані одного Відділу, який свою працю обмежує до збирання та пересилання вкладок. Такий Відділ скоріше чи пізніше мусить загинути. Можливий вихід з такої ситуації є підшукання спосібного відділового організатора, який допомагав би секретареві, або за нього організував би членів. Одне є певне: всі Відділи мусять здобувати нових членів.

ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ

Якщо б ми бажали одним реченням чи ствердженням висловити тайну росту чи упадку УНСоюзу, то ми сказали б: такий є УНСоюз, які його Відділи. А відносно Відділів це твердження звучало б: які відділові секретарі, такі їх Відділи. Від секретаря у найбільшій мірі залежить доля відділу, а з ним доля Союзу. Очевидно ми не зменшуємо вартости предсідників Відділів і інших урядовців. Якщо вони як слід, тобто згідно з постановами статуту, виконують свої обов'язки, їх Відділи на цьому користають. Але статут УНСоюзу наложив на секретаря особливий обов'язок у відношенні до Відділу та його членства. Тому найважливішим завданням членства Відділу є обрати найкращого секретаря та доглядати, щоб ним вибраний секретар як слід і систематично виконував свої обов'язки.

На жаль, так дістся тільки в частині Відділів. В багато Відділах членство не дбає, хто є секретарем і своєму секретареві не помагає, а то й часто його не контролює. Буває також чимало відділів, які в суперечі статутові, не скликують місячних і річних зборів та роками не переводять вибору відділових урядовців. Для прикладу нехай послужать числа з цього, поточного року. Хоч оце є вже травень, отже проминула одна третина року, тільки 286 Відділів прислали до Головної Канцелярії повідомлення про відбуття загальних, річних зборів та переведення вибору нового уряду. 99 Відділів не прислали жідного повідомлення про збори і вибори, які мали відбутися за статутом в грудні 1964 р., а 101 Відділ прислали повідомлення про новий уряд, але не подали дати, коли відбувся вибір того уряду. Можна думати, що у великій більшости ці Відділи не відбули взагалі річних зборів, але подали минулорічний уряд. Коли зважити, що оба подані числа дають рівне число 200, то це говорить про дуже тривожний стан наших Відділів, яких (в що не хочемо вірити) сорок відсотків не відбуває річних зборів і виборів. Може воно так вже є, але ці числа кличуть великим голосом до всіх Відділів, щоб вони шанували статут УНСоюзу та стейтові закони, які вимагають обов'язкового відбування зборів і переводжування періодичних виборів. Інакше Відділи, а з ними весь УНСоюз можуть втратити привілеї братської організації. Головна канцелярія щороку пригадує Відділам їхні обов'язки, зокрема тут підкреслені. Сподіємося, що Відділи, які досі не відбули грудневих річних зборів, їх в найкоротшому часі таки відбудуть і про це та про новий уряд повідомлять Головну канцелярію УНСоюзу.

Нижче подано таблиці руху Відділів у минулому році. В тому році заложено 7 нових Відділів, розв'язано 3 та получено 2. В цей спосіб число Відділів в минулому році збільшилося на 3 і з кінцем 1964 було їх 486.

Основниками нових Відділів були:

43-го в Гилсайд, Н. Дж. сл. п. Володимир Пришляк
48-го в Редінґу, Па. Степан Гавриш
86-го в Ню Йорку Степан Гавриш при допомозі управи УСК-у
136-го в Палатайн, Ілл. інж. Лев Боднар.
157-го в Шікаґо інж. Михайло Харів
395-го в Палатайн, дир Петро Пуцило у Володим. Гірняк
462-го в Гемілтон, Онт. Осип Фаринич

РУХ ВІДДІЛІВ

Впродовж 1964 року були зорганізовані ось такі відділи

ВІДДІЛ Ч. 43	Гілсайд, Н. Дж.
ВІДДІЛ Ч. 48	Редінґ, Па.
ВІДДІЛ Ч. 86	Ню Йорк, Н.Й.
ВІДДІЛ Ч. 136	Палатайн, Ілл.
ВІДДІЛ Ч. 157	Шікаґо, Ілл.
ВІДДІЛ Ч. 395	Палатайн, Ілл.
ВІДДІЛ Ч. 462	Гамільтон, Онт.

Відділи розв'язані:

ВІДДІЛ Ч. 269	в Рочестер, Н.Й.
ВІДДІЛ Ч. 328	в Абока, Па.
ВІДДІЛ Ч. 389	в Ню Йорк, Н.Й.

Відділи злучені:

Відділи ЧЧ. 415 та 33 в Шікаґо, Ілл., об'єдналися в один Відділ Ч. 33 в Шікаґо, Ілл.

З початком січня 1964 року було Відділів	483
Упродовж 1964 року зорганізовано	7
Упродовж 1964 року злучено Відділи	1
Разом	491
Розв'язано Відділів	3
Злучено Відділів	2
З кінцем 1964 року було всіх Відділів	486

ОКРУГИ УНСОЮЗУ

Як у попередніх роках, Головна канцелярія УНСоюзу вдержувала з Відділами пильний листовний зв'язок, а крім того дбала про живий, особистий зв'язок з ними при допомозі наших окружних зборів та комітетів. Наші Окружні Комітети Відділів УНСоюзу, яких в останнім році сяк-так активних було 29, виявилися дальше важливими посередніми званами зв'язку поміж Головною канцелярією і Відділами. Було засадою Головної канцелярії бодай раз в році, а при віддалених округах, бодай раз на пару років, стрінутися по змозі з усіми Відділами, як далеко вони не були б віддалені від союзового центру, або бодай дати Відділам змогу зустрічі з представниками Екзекутиви чи Головного уряду УНСоюзу. На жаль, не з нашої вини, багато відділових урядовців, навіть секретарів і предсідників, не користали з такої нагоди й не відвідували окружних зборів. Інколи таке дивне й шкідливе поступовання практикували урядовці Відділів, хоч збори відбувалися в їх власній місцевости. Дивно зрозуміти таких урядовців. Член екзекутиви чи головного уряду нераз їде чи летить тисячі миль, з одною метою, щоб побачитися і поговорити про спільні союзові справи з відділовими урядовцями, а вони навіть не вийдуть зі своїх хат на ворота, щоб привітати гостя з далеких сторін. Що й казати, коли той гість є з централі УНСоюзу й бажав у чому можна, допомогти місцевим Відділам. Якщо відділові урядовці не відчувають, що таке поступовання є невідповідне й шкідливе, тоді на це повинні їм звернути увагу члени Відділів й перестерегти перед повторенням такого поступовання.

Подібно як минулими роками, Головна канцелярія вдержувала зв'язок з Округами листами, обіжниками та листуванням. Зокрема, на початку року, були вислані обіжники з пропозицією цілорічного пляну праці округи. Минулого року наші округи були дуже зайняті підготовою ювілейного свята відмічення 70-річчя УНСоюзу. Більшість округ відбули такі свята при співучасти своїх місцевих чи окружних громад для слави і прямої користи ювілята. На жаль деякі округи, в цім дві великі канадійські округи, таких свят не влаштували. Тому, що канадійське громадянство куди менше, як американське, познакомлене з виїмковою ролею УНСоюзу в минулому та його вагою для сучасности й майбутности нашої заморської громади, буде завданням наших канадійських діячів у цьому і наступних роках відробити ці втрачені нагоди.

Внизу подано список наших активних округ та їх голов у минулому році. Вже у цьому році наступила зміна на пості голови в наступних округах.

СОЮЗОВІ ОКРУГИ В 1964 РОЦІ І ЇХ ГОЛОВИ

Аллентавн, Па.	Іван Зазворський
Балтимор, Мд.	Емануїл Притула
Бостон, Масс.	Анна Чопик
Бофало, Н.Й.	Ілля Вуль
Шікаґо, Ілл.	Микола Олрій
Клівленд, Огайо	Дмитро Шмагала
Дітройт, Міш.	д-р Денис Квітковський
	(Ярослав Базюк — 1965)
Форд Сіті, Па.	Микола Фицик
	(об'єднано з Піттсбурґом)
Фреквіл, Па.	Михайло Гентош
Джерзі Сіті, Н.Дж.	Антін Шарак
Лудлов, Масс.	Дмитро Хрупалик
Міннеаполіс, Мінн.	інж. Микола Денисюк
Монтреаль, Кв.	Микола Граб
Нюарк, Н.Дж.	Юліян Баранцюк
Ню Гейвен, Конн.	Іван Телюк
Ню Йорк, Н.Й.	Іван Флис
Пассейк, Н.Дж.	Володимир Новацький
Перт Амбой, Н.Дж.	Михайло Фединишин
Філаделфія, Па.	Степан Гаврищ
Піттсбурґ, Па.	Петро Коцюба
Рочестер, Н.Й.	Василь Гуссар
Скрентон, Па.	Михайло Борик
Ст. Луїс, Мо.	Петро Івасишин
Торонто, Онт.	д-р Осип Бойко
Трой, Н.Й.	Василь Колодій
Ютика, Н.Й.	Іван Пігуляк
Вілкс Беррі, Па.	Василь Валігура
Вунсакет, РіА.	Іван Кокольський
Янгставн, Огайо	Петро Лищак

3. ІНФОРМАТИВНО-ПРОПАГАНДИВНА І ВИШКІЛЬНА ПРАЦЯ

Найважливіша й водночас найважча ділянка праці УНСоюзу: постійне збільшування членства стає з кожним роком труднішa. На це складається чимало причин. Міцніше конкуренція, зокрема великих асекураційних велетнів, які мають змогу вишколювати висококваліфікованих асекураційних агентів, з якими нашим секретарям а то й організаторам нелегко конкурувати тим більше, що вони з правила працюють для УНСоюзу тільки після цілоденної заробіткової праці. Також більше освідомлення у забезпеченевих справах набирає з преси, радія і телевізії загал громадянства й тому вимагає від організатора УНСоюзу більшого, як досі, знання. До того перервався доплив наших земляків з України та інших країв поселення поза нею. Тому здобути нових членів стає щораз важче.

Але з другого боку немає причини до трагічних передбачувань. Наше громадське життя дуже живе. Багато його організацій добре розвиваються, а дві найбільші тутешні молодіжні організації постійно збільшуються! Тільки болюче мала горстка наших громадян ЗДА і Канади включилася в УНСоюз і взагалі в українські братські союзи. Багато з наших громадян забезпечені в чужих компаніях, а ще більше, куди більше, взагалі не користають з життьового забезпечення. Те, що виявилося гарантом щастя одиниць і родин, те, що від десятків років постійно й безперервно є найбільшим бизнесом Америки, не принялося в свідомости, а далі в господарській калькуляції, наших українських земляків й величезна більшість їх (з нерідко трагічною шкодою для себе й, що більше, своїх рідних і дорогих) вирікаються цього незрівняного засобу вчасного і певного засобу будування кращої будучности своїх родин, який оправдано називають „великим винаходом" модерної людини.

З уваги на це освідомна і пропагандивна діяльність є одною з найважніших у нашій суспільності. Навіть такі невеличкі народи, як словаки і хорвати, мають далеко більші братські союзи й виявляють куди більше зрозуміння значення життьового забезпечення.

Головна канцелярія віддала чимало часу і енергії для поширення знання про забезпечення серед свого громадянства та спонукання його користати з нього. З цією метою вона підготовляла багато матеріялу для „Трибуни УНСоюзу", яку наша „Свобода" продовжувала видавати. Ця союзова газетка відчасу появи до кінця 1964 року нараховує імпозантне число 107 окремих випусків. Ці сторінки „Свободи" стали неначе малою енциклопедією знання про життьове забезпечення, зокрема ж про УНСоюз. Побажати б тільки, щоб їх читав загал нашого громадянства, а наші союзові діячі зберігали всі числа „Трибуни УНСоюзу" та з них часто користали.

В минулому році ми видали друком мистецьку ілюстровану брошуру про акцидентове забезпечення у виконанні славного маляра й карикатуриста Едварда Козака-ЕКА п.н. Старий побут і нові часи. Вона й досі є нашим союзовим бест-селером. Також появилася друком брошурка про мало-вживану, хоч дуже корисну клясу подвійного забезпечення до 60-го року життя (продовжуємо час забезпечення до 65 року) п. н. Забута грамота.

Справі поширення знання життьового забезпечення присвятили ми в минулому році чимало нових кличів-слоганів, постійно друкованих на сторінках „Свободи". Наша поштова печатка пригадувала нашим співкореспондентам вагу членства в УНСоюзі. Підготовані нами радієві проголошення та ювілейна афішка УНСоюзу, роботи мистця Петра Хо-

(Закінчення на сторінці 5-ій)

Звіт головного секретаря Ярослава Падоха

(Продовження)

лодного служили цій самій цілі. Ця освідомно-пропагандивна праця продовжується і в цьому році. Десятки привітів, побажань, гратуляцій з різних нагод для центральних установ доповнюють наші змагання в цьому напрямі. Наскільки вони нам помогли трудно збагнути. Треба думати, що коли навіть крапля частим падінням жолобить скалу, наші намагання мусять колись принести добрі висліди.

Багато уваги ми присвячували вишкільній праці наших союзових діячів, зокрема секретарів і організаторів. З цією метою ми влаштовували окружні курси, які в минулому році відбулися в Філядельфії, а вже в цім році, з великим успіхом, у Дітройті. Підготовляються такі окружні курси в Клівленді і Ню Йорку. Минулого року, з приводу відкриття пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні, не відбувся центральний вишкільний курс на Союзівці. В цьому році він запляноваий на час від 20 до 25 червня. Цей курс може мати величезне значення для будучого розвитку Союзу, якщо з нього будуть користати наші надійні відділові урядовці, зокрема секретарі та молодші організатори й кандидати на них. Відділи і Округи повинні завчасу подбати про те, щоб підшукати та вислати на цьогорічний курс своїх найкращих діячів.

Важливим посібником у праці секретарів і організаторів буде напевно підготований до друку вступ до нової книжечки вкладок, яка імовірно буде обвязувати від 1 липня цього року. Цей вступ є на ділі невеличким підручником секретареві і організаторові, де вони знайдуть найосновніші й тому найпотрібніші інформації для своєї праці. Доражуємо всім союзовим діячам основно перестудіювати ці наші поучення та інформації.

Зараз після появи нової книжечки вкладок вийде друком грунтовно перероблене нове видання „Фактів про УНСоюз", яке включатиме нові роди забезпечень.

Вслід за тим, що ми заповідали раніше, вводимо в життя нові друки членських аплікацій. Є вони наскрізь перероблені й так уложені, щоб принести полегшу організаторам у виповнюванні аплікацій. Для дорослих є тільки одна аплікація, однаково для членів, які потребують й так, що не потребують лікарських оглядин.

ЯК ВИКОНАНО РЕЗОЛЮЦІЇ І РЕКОМЕНДАЦІЇ ГОЛОВНОГО УРЯДУ СХВАЛЕНІ В ТРАВНІ 1964 Р.

На дванадцять резолюцій в організаційних справах а саме:

1. Посилити членську кампанію,
2. Утворити два дальші пости обласних організаторів,
3. Встановити ювілейну відзнаку в 70-річчя УНСоюзу,
4. Посилити перевишкіл секретарів і організаторів,
5. Продовжувати акцію поширення акцидентової грамоти,
6. Ввести часове забезпечення „терм іншуренс",
7. Вести кампанію за членами внутрі Головного Уряду,
8. Популяризувати всі роди забезпечення в УНСоюзі,
9. Закладати нові Відділи, де їх немає,
10. Об'єднувати малі й неактивні Відділи,
11. Не брати до уваги при лікарських оглядинах давнє зазабезпечення,
12. Підготовити на 1965 відзначення довголітніх членів, — виконано всі, крім 2 і 8, хоч не всі резолюції, згладно їх виконання, принесли повний успіх. Посиленню ювілейної кампанії не сприяло відкриття пам'ятника Шевченкові і підготова до нього. Весь наш союзовий актив був повністю занятий тою нашою найбільшою імпрезою імпрез, тож на союзову працю не стало вже багато часу. Ювілейну відзнаку виготовлено й признано 144 діячам. Часове забезпечення підготовано й саме дожидаємо його остаточного затвердження владою й плянуємо його ввести з 1 липня ц. р. Члени Головного Уряду здобули великий успіх у своїм внутрішнім змаганні за розбудову УНСоюзу й коли б так, як вони, солідарно попрацювали були відділові урядовці, ми здобули б були в минулому році незрівнянний успіх. При лікарських оглядинах не беремо вже до уваги грамот членів, старших як 10 років. Відносно відзначення довголітніх членів ми перевели статистику старих членів і приготували пропозицію відзначення на схвалення Головним Урядом на цьогорічній його річній сесії. Не повелося виконати ухвали ч. 2, бо годі було підшукати відповідних кандидатів на обласних організаторів. Але підготовано для того грунт і можна сподіватися, що бодай для Канади скоро матимемо відповідного кандидата. Приготування брошурок про різні роди союзових грамот не було можливе поза грамотою акцидентовою та грамотою подвійного забезпечення до 60 року життя, з приводу браку часу, Головний секретар не мав змоги користати з україномовної секретарки повну половину року. Виконання цього завдання залишається його боргом на цей рік.

Виконано також більшість рекомендацій, схвалених Головним Урядом минулого року, а саме:

1. Не включаємо вже передплати за „Свободу" до вкладок членів народжених в ЗДА і замешкалих в Канаді.
2. За згодою актуарія і головного лікаря, з 1 липня ц.р., будуть звільнені від лікарських обов'язкових оглядин особи до 40 р. життя при забезпеченні до 3,000 дол; особи до 50 р. життя до суми 2,000; особи до 55 р. життя до суми 1,000 дол. і до 60 р. життя на 500 дол. Проти дальшої лібералізації цих постанов виступили і лікар і актуарій.
3. При сумах забезпечення від 3,000 вгору подвоєно суму опусту, що обов'язуватиме від 1 липня ц. р.
4. Переведено ревізію вкладок в межах переходу на нові основи вкладкової системи (C. S. O. з 1959)
5. В новій вкладковій системі кляса ДП буде забезпечувати членів в подвійній висоті до 65 року життя члена.
6. Заключено асекураційний договір з Конектикат Дженерал Лайф Іншуренс Компанією,
7. Подбано про затвердження нової членської аплікації і її вже вживаємо.

Не виконано тільки одної (т. з.) рекомендації організаційного характеру й її пропоную схвалити Головній Управі на цьогорічній нараді, в засаді прихилюючись до неї. Мова йде про збільшення винагороди за організування членів з 8 на 10 дол. за тисячну грамоту.

Декілька (чотири точки 6, 10, 11 і 12) рекомендацій не відносяться до секретарсько-організаційної ділянки праці, тому залишаю їх на боці.

У НОВОМУ РОЦІ

Вісімдесят чотири з половиною тисяч досяг УНСоюз у свій ювілейний рік. Це новий наш рекорд. Але радість наша з цього приводу затьмарена заведеними надіями на куди більший ріст власне в році союзового 70-річчя. Частинно причиною цього була наша велика праця над здвигненням пам'ятника Шевченкові, частинно наша недостатня праця і брак витривалости.

Хто з нас не знає, що найтруднішим не є важко працювати, але працювати постійно! Цієї постійности і впертости в праці нам завжди недостає. Ось блисне ясним веселковим світлом одного року, чи місяця, один організатор, Відділ чи Округа, а потім світло погасне так нагло, як появилося на союзовому небосхилі, і ясна зірка зайде за темну хмару, нерідко - назавжди. Небагато в нас, порівнюючи з числом відділів, союзових працівників. Куди менше постійних, систематичних і впертих. Тільки подумати з жалем, з жалем подумати, яких величезних успіхів ми могли б добитися, якщо б усі Відділи, кожного тижня і місяця виконали бодай найскромнішу організаційну працю. По одній членській аплікації від кожного відділу щомісяця — і наш ріст був би в двоє більший.

Маючи це на увазі, ми започаткували в цьому році щомісячне листування зі секретарями Відділів. Одного місяця це короткий заклик-пригадка секретареві про найважніші обов'язки, другого це більший лист про ряд завдань, яким він повинен присвятити увагу того ж місяця, то знову короткий клич-слоґан на даний місяць. Останнього місяця лист до секретарів обнімав пропозицію, щоб вони зобов'язалися працювати постійно для збільшення Союзу, тобто, щоб старалися придбати для нього щомісяця по п'ять, а в крайному випадку, бодай по два члени. Такий заклик вийшов в останніх днях до всіх тих, які минулого року здобули ювілейну відзнаку УНСоюзу. Віримо, що знайдеться бодай п'ятдесят осіб, які зобов'яжуться до кінця року здобувати щомісяця по п'ять і бодай сто, які здобуватимуть щонайменше по два члени місячно. Це запевнило б нам гарний успіх цьогорічної кампанії. Сподіюся, що ці слова дійдуть не тільки до тут зібраних головних урядовців, але й до всіх відділових урядовців і вони не відмовляться від цієї нової, систематичної служби Союзові.

Для рівномірного розложення тягару цьогорічної кампанії розділено квоту нових членів поміж всі округи, які в свою чергу розкладають її на свої відділи. Квота є сперта в загальному на 10 відсотках загального числа членства округи чи відділу. Квоти призначені округам є такі:

КВОТИ НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЯКІ ПОВИННІ Б ПРИЄДНАТИ ВІДДІЛИ ПООДИНОКИХ ОКРУГ У ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНІЙ КАМПАНІЇ 1965 РОКУ

(Визначені на основі стану членства з кінцем 1964 р.)

Округа	Квота	Округа	Квота
Шикаго	960	Трой	150
Ню Йорк	750	Янґстаун	150
Філядельфія	660	Аллентавн	140
Клівленд	450	Вінніпеґ	130
Дітройт	420	Монтреал	125
Торонто	420	Міннеаполіс	115
Піттсбурґ	400	Пассейк	110
Рочестер	310	Балтимор	100
Ню Гейвен	300	Вунсакет	85
Нюарк	280	Скрентон	80
Джерзі Ситі	210	Вілкс Беррі	80
Фреквіл	180	Елмайра	45
Перт Амбой	180	Лудлов	40
Ютика	180	Ст. Луїс	30
Бофало	150	Смитвіл	25
Бостон	150	Необ'єднані в округах Відділи	100

Дотеперішня цьогорічна кампанія не принесла нам великих успіхів. Внизу подана таблиця виказує число нових членів придбаних в перших чотирьох місяцях цього року. За першу третину року придбали всього 1,165 нових членів.

ЧИСЛА НОВИХ ЧЛЕНІВ, ПРИЄДНАНИХ У ПЕРШИХ ЧОТИРЬОХ МІСЯЦЯХ 1965 РОКУ

	Молодь	Дорослі	АДД	Разом
СІЧЕНЬ	64	133	28	225
ЛЮТИЙ	103	162	27	292
БЕРЕЗЕНЬ	106	203	30	339
КВІТЕНЬ	126	152	31	309
Разом	399	650	116	1,165

ЗДОБУТКИ ПОСТІЙНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ У ПЕРШИХ ЧОТИРЬОХ МІСЯЦЯХ 1965 РОКУ

1. І. Одежинський	68	8. [illegible] Спосарчук	9
2. С. [illegible]	[illegible]	9. В. [illegible]	9
3. В. Зорич	30	10. [illegible]	8
4. М. Ольшевський	17	11. В. [illegible]	4
5. М. Ткачук	16	12. В. Захарчук	2
6. В. [illegible]	12	Разом	227
7. І. Гевріх	10		

УЧАСТЬ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО УРЯДУ В ЧЛЕНСЬКІЙ КАМПАНІЇ 1965 РОКУ — ЗА ЧОТИРИ МІСЯЦІ

(Стан з 30-го квітня 1965 р.)

1. І. Одежинський	68	11. В. Гуссар	1
2. В. Зорич	30	12. Б. Мельник	1
3. Я. Падох	15	Разом	151
4. Т. Шпікула	11		
5. Гелен Олек	6	СІЧЕНЬ	20 членів
6. А. Джула	6	ЛЮТИЙ	41 членів
7. Олена Штогрин	5	БЕРЕЗЕНЬ	48 членів
8. Марія Демидчук	4	КВІТЕНЬ	42 членів
9. Т. Іванчук	3	Разом	151 членів
10. Осипа Олінкевич	1		

Та все ж сподіємося, що цей стан покращає. Віримо, що зможемо скоро пустити наш новий „товар", п'яти і десятирічне часове забезпечення та що таки, на силу, спопуляризуємо нашу невикористану, хоч дуже корисну й дешеву, акцидентову грамоту. Мимо її дешевої вкладки буду пропонувати Головному Урядові таки підвищити винагороду за цей рід забезпечення, бо, як стверджують організатори, низька винагорода найбільше перешкодила нам поширити цю грамоту.

Сподіюся, що скоро зможемо підшукати двох нових обласних організаторів і вони поможуть нам, разом з дотеперішними, закласти нові відділи та придбати більше, ніж минулого року, число нових членів. Тямимо, що цей рік є непаристим, а непаристі роки звичайно у нас бувають успішніші. До того цей рік є передконвенційним, й тому вся наша енергія повинна бути запряжена до союзового воза, щоб підготовити конвенцію в дусі оптимізму та прибути на неї в почутті вповні сповненого союзового обов'язку. Буду просити Головний Уряд, щоб він не тільки самий включився у цьогорічне змагання за збільшення УНСоюзу ще з більшою посвятою, як в році минулому, але й щоб видав відповідний заклик до загалу союзових діячів, до його секретарів і організаторів, а особливо до сподіваних кандидатів на конвенційних делеґатів, щоб всі вони, ще заки кандидуватимуть на пост делеґата, придбали собі ювілейну відзнаку УНСоюзу. Цю відзнаку також в цім році одержуть усі, які в цім передконвенційнім році придбають для Союзу бодай 10 нових членів.

Ці, які здобули ювілейну відзнаку в минулому році й придбають у цім році знову бодай десять членів, одержуть другу відзнаку. Дві відзнаки на грудях конвенційного делеґата будуть більш переконливо свідчити про його постійну, віддану працю для Батька Союзу.

Громада по нитці — бідному сорочка! В передконвенційному році, більш, як коли, всі Відділи, однаково малі чи великі, і всі діячі, повинні своєю постійною, систематичною працею впродовж усього року допомогти збільшити УНСоюз, що б у конвенційному році його видатно наблизити до нашої гордої мети: першого українського сто тисячного Союзу!

Звіт головного касира Романа Слободяна

У часі між попередніми і теперішніми нашими річними нарадами ми подвійно „переступили Рубікон": половину часу між ювілейною 25-ою та наступною, 26-ою конвенціями Українського Народного Союзу, а цьогорічні наші звіти, треті після 25-ої конвенції, є вже і останні перед черговою, 26-ою конвенцією, що відбудеться в наступному році. Другий „Рубікон", який ми перед цими нашими нарадами переступили та який зокрема повинен бути занотований в звіті касира, це третій з черги десяток мільйонів долярів народного майна нашої організації. Думаю, що цей факт ми повинні зокрема згадати й підкреслити, бож походимо і належимо до народу, що його аж занадто часто називається з прикметником „бідний", а з народних пословець відомо, що „бідному й вітер в очі", що „бідного б'ють" та інші кривди йому діються. Коли ж нам пощастило збудувати українську установу, що перестала бути „бідною", що зараховується вже до мультімільйонерів, то це великий, дуже великий здобуток не тільки для її членів, але й для всієї нашої спільноти та й для нашого народу.

Минулий 1964-ий рік був відповідно відзначений святкуванням 70ліття УНСоюзу по більших і менших громадах в ЗДА і Канаді. Члени УНСоюзу і громадянство, відзначаючи цей ювілей найстаршої і найбільшої української організації, збільшили кількість членів і майна, що у звітовому часі — як згадано — вже перейшло тридцять мільйонів долярів. Це достойна і гідна постава до цієї української „заморської твердині", що вже понад сімдесят років сповняє свій обов'язок супроти своїх членів, українських культурних і освітніх організацій та взагалі бере участь у всіх українських справах. Проте, я, як касир цієї організації, що вже повних 45 літ сповняє обов'язки тростіста, маю говорити мовою чисел. А звісно, що цифри, навіть найприємніші з приємних, усміхатися не вміють. Вони говорять коротко, але переконливо.

Мої звіти будуть доповнені другими членами Екзекутиви, Контрольної Комісії і звітами фахових рахівників, що працювали в головній канцелярії два з половиною місяців.

Зладжений річний звіт є поданий в двох мовах. Перший звіт і загальні зіставлення майна і господарки УНСоюзу є в англійській мові і подані тільки загальною статистикою та витягом зі звітів, які висилаємо до асекураційних департаментів стейтів ЗДА і провінцій Канади. Цей річний звіт був проголошений в офіційнім органі УНС „Свобода", ч. 38 з 27-го лютого 1965 року. Всі інші звіти подані українською мовою з відповідними виясненнями.

SCHEDULE SHOWING INCOME AND DISBURSEMENTS FOR THE YEAR 1964 AS PER LEDGER

	1964
Balance from previous year — 1963	$28,289,641.40
Income	
Dues from members	$ 2,446,436.84
Interest received from banks	467.13
Interest received from bonds	710,699.25
Interest received from certificate loans	17,603.85
Interest received from mortgage loans	416,365.94
Dividends from stocks	1,275.00
Accrual of discount on bonds	2,070.97
Profit on bonds	347.54
Rent received from real estate	273,673.37
Reinsurance recovered	9,113.00
Taxes held in escrow	285.31
Amounts received from death benefits	6 809.53
Income from printing plant	306,122.14
Mortgage inspection fees received	14,430.00
Donations to Emergency Fund	1,959.14
TOTAL INCOME	4,207,659.01
BALANCE	32,497,300.41
Disbursements	
Cash surrenders	161,944.60
Death benefits	579,801.27
Accidental death benefits	3,000.00
Payor death benefits	1,505.92
Endowments matured	618,543.01
Dividends to members	303,233.47
Amortization of premium on bonds	7,886.44
Depreciation of real estate	19,046.76
Juvenile equities withdrawn	1,766.00
Operating expenses on real estate	266,518.40
Loss on bonds	1,139.06
Payments to indigent members	41,587.00
Donations to charities, etc.	10,392.74
Trust funds disbursed (including interest)	7,254.54
Actuarial and statistical expenses	10,300.00
Advertising and publication	5,177.91
Auditing expense	6,899.76
Bank, service charges	5,191.41
Books and periodicals	362.88
Depreciation of printing plant and equipment	2,030.11
Dues to fraternal congresses	755.00
Expenses of annual session	7,711.52
Furniture and equipment	3,495.03
General office maintenance and expense	2,101.40
I.B.M. rentals and services	7,709.95
Insurance — group	2,216.34
Insurance — workmen's compensation	222.00
Insurance department fees	4,642.02
Lodge supplies purchased	2,178.14
Medical fees	2,523.42
Official publication	131,200.00
Operating expenses of Canadian office	3,657.56
Operating expenses of printing plant	304,062.27
Postage	7,402.53
Printing and stationery	23,021.99
Rent paid for Home Office	12,000.00
Rewards to organizers	39,719.52
Rewards to presidents and treasurers	2,430.50
Rewards to secretaries	175,059.87
Salaries of executive officers	39,000.00
Salaries of office employees	110,711.97
Taxes, Federal — Unempl. Ins. and Soc. Security	4,845.71
Taxes, State — Unemployment insurance	623.48
Telephone	3,186.14
Traveling expenses — general	20,280.33
Traveling expenses of special organizers	11,823.62
Ukrainian publications	21,391.52
Athletics	837.41
TOTAL DISBURSEMENTS	$ 2,998,390.52
BALANCE, December 31, 1964	$29,498,909.89

Annual Statement of Ukrainian National Association, Inc. — 1964

ASSETS

*Bonds		$20,098,073.64
*Stocks		30,000.00
Mortgage loans on real estate		8,096,558.33
Properties occupied by the Society		58,200.00
Certificate loans and liens		450,398.21
Cash and bank deposits		232,780.40
Cash and invested assets	28,967,010.58	
Premiums actually collected by subordinate lodges not yet remitted to Home Office		22,992.41
Life insurance premiums and annuity considerations deferred and uncollected		15,845.15
Accident and health premiums due and unpaid effective after September 30th of current year		258.00
Interest and other investment income due and accrued		248,262.47
Total		$29,254,368.61

*Bonds — Amortized or investment value.

*Stocks — Savings & Loan Association Book Value.

LIABILITIES, SPECIAL RESERVES AND UNASIGNED FUNDS

Aggregate reserve for life certificates and contracts	$20,817,526.00
Aggregate reserve for accident and health certificates	2,685.00
Certificate and contract claims: Life	98,009.04
Provision for refunds apportioned for payment to December 31, 1965	310,000.00
Premiums and annuity considerations received in advance	397,851.10
Commissions to fieldworkers due or accrued	15,389.62
General expenses due or accrued	2,878.81
Taxes, licences and fees due or accrued	1,508.08
Unearned investment income	494.40
Amounts withheld or retained by Society as agent or trustee (taxes held in escrow)	6,557.36
Net adjustment in assets and liabilities due to foreign exchange rates	68,430.91
Printing Plant expenses due and unpaid	10,036.17
Mandatory securities valuation reserve	165,377.62
Unexpired subscriptions to official publication	10,948.36
Amounts held in trust for beneficiaries under age (Orphan's Fund)	106,531.85
Total liabilities	$22,014,224.32
Unassigned funds	7,240,144.29
Total	$29,254,368.61

GENERAL EXPENSES

	Life (Insurance)	Accident & Health (Insurance)	Investment	Fraternal	Total
Rent	$ 12,000.00				$ 12,000.00
Salaries and wages	106,119.58	$2,214.24	$ 29,149.68	$ 12,228.47	149,711.97
Insured benefit plans for employees	2,216.34				2,216.34
Medical examination fees	2,523.42				2,523.42
Traveling expenses	6,489.70		3,244.85	10,545.78	20,280.33
Advertising	3,624.54	258.90		1,294.47	5,177.91
Postage, express, telegraph and telephone	6,029.80		1,855.40	2,703.47	10,588.67
Printing and stationery	21,870.89	1,151.10		21,391.52	44,413.51
Cost or depreciation of furniture and equipment	3,495.03			2,030.11	5,525.14
Rental of equipment	7,709.95				7,709.95
Lodge supplies less $ none from sales				2,178.14	2,178.14
Books and periodicals	217.70			145.18	362.88
Bureau and association dues				755.00	755.00
Insurance, except on real estate	222.00				222.00
Collection and bank service charges	5,191.41				5,191.41
Sundry general expenses	2,101.40				2,101.40
Actuarial, auditing and statistical service fees	17,199.76	591.18			17,199.76
Donations to institutions				10,392.74	10,392.74
Field expense allowance	11,232.44				11,823.62
Offical publication				131,200.00	131,200.00
Expense of Supreme Lodge Meetings				7,711.52	7,711.52
Expenses of Canadian Office	3,657.56				3,657.56
Athletics				837.41	837.41
Real estate expenses			248,884.42		248,884.42
General Expenses Paid	$211,901.52	$4,215.42	$283,134.35	$203,413.81	$702,665.10
General expenses unpaid December 31, current year	2,878.81				2,878.81
General expenses unpaid December 31, previous year	1,794.22		1,235.79	97.42	3,127.43
General expenses incurred during year	$212,986.11	$4,215.42	$281,898.56	$203,316.39	$702,416.48

TAXES, LICENSES AND FEES

	Life (Insurance)	Accident & Health (Insurance)	Investment	Fraternal	Total
Real estate taxes			$17,633.98		$17,633.98
State insurance department licenses and fees	$ 520.80				520.80
Provincial Insurance Department fees	4,101.22	$ 20.00			4,121.22
Other state taxes, incl. $623.48 Social Security	473.84	24.94	93.52	$ 31.18	623.48
Federal taxes, incl. $4,845.71 Social Security	3,682.74	193.83	726.85	242.29	4,845.71
Taxes, Licenses and Fees Paid	$8,778.60	$238.77	$18,454.35	$273.47	$27,745.19
Taxes, licenses and fees unpaid December 31, current year	1,146.14	60.32	226.20	75.42	1,508.08
Taxes, licenses and fees unpaid December 31, previous year	1,428.18		267.78	89.27	1,785.23
Taxes, licenses and fees incurred during year	$8,496.56	$299.09	$18,412.77	$259.62	$27,468.04

(Закінчення на сторінці 6-ій)

Звіт головного касира Романа Слободяна

(Продовження)

ASSETS

	Ledger Assets	Non-Ledger Assets	Assets Not Admitted	Net Admitted Assets
Bonds	$20,054,094.42		$ 10,020.78	$20,044,073.64
Stocks	30,000.00			30,000.00
Mortgage loans on real estate: first liens	8,096,558.33			8,096,558.33
Real estate: properties occupied by the society	555,323.96		497,123.96	58,200.00
Certificate loans and liens	455,398.21			455,398.21
Deposits in banks and trust companies	282,780.40			282,780.40
Bills receivable		$ 23,334.21	23,334.21	
Printing plant and equipment	24,754.57		24,754.57	
Premiums actually collected by subordinate lodges not yet remitted to Home Office		22,992.41		22,992.41
New business (excluding $703.98 loading) $ 414.76				
Renewal (exluding $5,080.43 loading) $15,430.39		15,845.15		15,845.15
Accident and health premiums due and unpaid		258.00		258.00
Interest and real estate income due and accrued		248,262.47		248,262.47
Totals	$29,498,909.89	$310,692.24	$555,233.52	$29,254,368.61

ANALYSIS OF NON-ADMITTED ASSETS AND RELATED ITEMS

(Excluding Investment Adjustment Not Listed)

	End of Previous Year	End of Current Year	Change for Year — Increase
Bills receivable	$ 22,188.53	$ 23,334.21	— $ 1,145.68
Printing Plant and Equipment	26,784.68	24,754.57	+ 2,030.11
Old age home and camp property	$479,738.29	$497,123.96	— 17,385.67
Total Change			— $16,501.24

RECONCILIATION OF LEDGER ASSETS

Increases in Ledger Assets

Premiums on life certificates		$ 2,427,470.93
Accident and health cash premiums, including $727.80 certificate, membership and other fees		18,967.91
Gross investment income		1,414,269.07
Real estate taxes held in escrow		285.31
Amounts left with Society at interest		6,809.53
Mortgage inspection fees received		14,430.00
Donations received		1,959.14
Income from printing plant		2,059.87
From sale or maturity of ledger assets		347.54
Total Increases in Ledger Assets		$ 3,886,597.30

Decreases in Ledger Assets

Certificate claims (Life)	$1,193,737.20	
Surrender values	161,944.60	
Refunds to members	$ 304,999.47	
Total paid Members and Beneficiaries		$ 1,660,681.27
Amounts disbursed from Orphan's Fund		7,254.54
Commissions (Life insurance)	$ 213,779.46	
Accident and health	3,430.43	217,209.89
General expenses and fraternal payments		702,665.10
Taxes, licenses and fees		27,745.19
Voluntary payments to indigent members		41,587.00
From sale or maturity of ledger assets		1,138.06
By adjustment in book value of ledger asset		19,046.76
Total Decreases in Ledger Assets		$ 2,677,328.81

RECONCILIATION BETWEEN YEARS

Amount of ledger assets December 31st of previous year	$28,289,641.40
Increase (+) or decrease (—) in ledger assets during the year (Line 15 minus Line 38)	1,209,268.49
Total—Ledger Assets December 31st of Current Year	$29,498,909.89

REFUND TO MEMBERS

Applied to pay renewal premiums	$ 2,256.85
TOTAL	$ 2,256.85
Paid in cash	302,742.62
TOTAL	$304,999.47
Provision for refunds payable in following calendar year	$10,000.00
TOTAL	$310,000.00
TOTAL of previous year	305,000.00
TOTAL Refunds to Members	$309,999.47

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc. Valuation Exhibit as of December 31, 1964

TOTAL ADMITTED ASSETS	$29,254,368.61
Reserve for Life certificates	20,817,526.00
Reserve for Accident Certificates	2,685.00
Claims and accrued liabilities	1,194,013.32
TOTAL LIABILITIES	$22,014,224.32
Margin of safety to certificate-holders	7,240,144.29
TOTAL	$29,254,368.61
The ratio of admitted assets to total liabilities at December 31, 1964, was	132.89%
The ratio of actual deaths to the expected deaths according to the mortality tables for the year 1964 for the Mortuary Fund was	59.2 %
The rate of interest earned on all funds during the year 1964 was	3.92%

Signed by: DAVIL SILVERMAN
PEAT, MARWICK, MITCHELL & CO.
WOLFE CORCORAN DIVISION (Actuaries)
JOSEPH LESAWYER, Supreme President
ROMAN SLOBODIAN, Supreme Treasurer

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC. ADMINISTRATION FUND

INCOME	1964	1963	1962	1961
Dues received from members	$482,264.68	$464,706.99	$489,857.52	$456,140.16
Interest from bonds	8,935.06	8,677.53	8,297.50	7,600.31
Interest from mortgage loans	5,711.82	926.13	1,290.50	1,365.69
Income from printing plant	306,122.14	278,015.80	266,386.12	249,064.48
Profit on bonds sold	—	—	—	1,395.30
Transfer of equities (from Juvenile Dept.	1,347.84	928.39	774.36	940.32
Transfer of surrender charges	21,309.50	21,730.00	21,288.50	23,180.84
Transfer of funds	62,779.58	49,095.45	29,505.83	43,801.37
Sale of Ukrainian publication	—	—	7,558.18	—
Mortgage inspection fees received	14,430.00	14,847.55	23,767.22	1,893.82
INCOME TOTAL	902,900.12	$833,927.84	$848,725.53	$785,382.29

DISBURSEMENTS	1964	1963	1962	1961
Actuarial statistical exp.	$10,300.00	$ 5,750.00	$ 4,950.00	$ 3,900.00
Advertizing & publication	5,177.91	2,521.34	1,316.90	780.12
Auditing committee expense	6,899.76	3,912.58	2,671.23	1,273.75
Bank charges for Custodian account	4,352.16	4,276.33	4,139.47	4,026.20
Books & printed matter	362.88	887.71	202.16	266.66
Collection charges on Canadian checks	839.25	635.98	567.13	679.56
Depreciation of printing plant	2,030.11	2,030.11	2,030.11	—
Dues to fraternal congresses	755.00	714.99	678.62	635.38
Expenses of annual session	7,711.52	3,435.10	—	4,943.75
Field conferences other than local meetings	—	1,460.76	—	1,697.84
Furniture & equipment	3,495.03	2,371.13	5,948.95	1,226.88
General office maintenance & exp.	2,101.40	2,214.13	2,371.69	1,848.12
I.B.M. rentals & services	7,709.95	6,762.71	8,331.00	7,328.87
Insurance — group	2,216.34	1,126.07	1,433.50	1,360.93
Bonds of Supreme officers & employees	—	1,414.84	—	—
Insurance — workmen's compensation	222.00	187.35	29.28	467.75
Insurance department fees	4,642.02	10,583.23	3,014.49	2,686.12
Legal expenses — general	—	143.00	—	275.00
Lodge supplies purchased	2,178.14	654.24	1,840.00	532.84
Medical inspection	2,123.42	2,805.56	3,439.05	3,122.00
Official publication	131,200.00	118,700.00	117,800.00	119,700.00
Operating exp. of Canadian office	3,657.56	1,800.00	1,800.00	1,800.00
Operating exp. of printing plant	304,062.27	272,276.82	266,682.27	248,641.48
Postage	7,402.53	7,037.63	6,011.59	5,907.05
Printing & stationary	23,021.99	18,380.97	16,750.46	14,391.70
Rent paid for Home Office	12,000.00	12,000.00	12,000.00	12,000.00
Reward to organizers	25,745.50	21,494.00	40,855.90	27,754.25
Reward to Special Organizers	13,974.02	9,033.00	6,322.50	7,032.00
Rewards to Presidents & Treasurers	2,430.50	2,876.00	3,427.00	2,643.00
Rewards to Secretaries	175,059.87	169,954.30	166,240.05	143,403.02
Salaries of Executive Officers	39,000.00	39,000.00	36,750.00	32,458.36
Salaries of office employees	110,711.97	100,214.96	94,085.02	92,975.18
Supreme medical examiner's fee	400.00	320.00	240.00	240.00
Taxes — Federal unemployment insurance	622.86	634.64	334.00	237.46
Taxes — Federal Social Security & Withholding	4,222.85	3,890.04	3,187.34	3,485.43
Taxes — State unemployment, etc.	623.48	851.18	986.82	1,608.01
Telephone	3,186.14	2,788.26	2,496.49	1,992.54
Traveling expenses (including Spec. Organ)	32,103.95	26,349.25	25,382.06	30,022.06
Ukrainian publication	21,391.52	11,208.32	[illegible]	11,030.00
Youth sport activities	837.41	686.38	698.47	940.88
DISBURSEMENTS TOTAL	$974,771.31	$878,332.91	$844,143.50	$795,313.99
SURPLUS	—	—	4,582.03	—
DEFICIT	$71,871.19	$ 44,405.07	—	$ 9,931.70

INCOME AND DISBURSEMENTS ON PROPERTY IN KERHONKSON, N.Y., JANUARY-DECEMBER 1964

	Total	Capital impr.	Furn. & Equ.	Hotel expenses
Capital improvements	$ 30,132.43	$30,132.43		
Maintenance	14,079.26			$ 14,079.26
Furniture and equipment	10,620.68		$10,620.68	
Heat, gas and electricity	14,970.08			14,970.08
Housekeeping expenses	7,848.12			7,848.12
Kitchen and dining room	3,688.41			3,688.41
Bar and beverages	16,712.69			16,712.69
Snack Bar	8,124.38			8,124.38
Gift shop	12,354.03			12,354.03
Food	48,178.69			48,178.69
Wages	67,041.26			67,041.26
Federal and state taxes	5,820.26			5,820.26
Real estate tax	9,465.40			9,465.40
Insurance (Fire & Liability)	9,803.10			9,803.10
Transportation	5,612.84			5,612.84
Telephone	1,943.50			1,943.50
Postage and office expenses	1,665.62			1,665.62
Legal expenses	629.00			629 00
Refund of rent etc.	2,137.32			2,137.32
Services and entertainment	6,732.05			6,732.05
Advertising and signs	988.08			988.08
Canadian exchange and charges	106.01			106.01
Petty cash	500.00			500.00
TOTAL	$279,153.21	$30,132.43	$10,620.68	$238,400.10

Deposits:		Disbursements:	
January	$ 4,257.90	January	$ 16,865.09
February	4,941.52	February	13,201.66
March	1,977.75	March	10,043.22
April	3,424.41	April	8,755.15
May	7,773.90	May	11,117.04
June	20,005.65	June	19,475.17
July	64,443.58	July	44,359.21
August	71,559.60	August	67,713.20
September	44,394.69	September	42,525.15
October	11,375.31	October	19,754.51
November	8,099.55	November	12,672.93
December	7,744.89	December	14,313.94
TOTAL	$249,998.75	TOTAL	$280.796.27

SUMMARY

Capital improvements	$ 30,132.43
Furniture and equipment	10,620.68
Total	$ 40,753.11
Hotel expenses	238,400.10
Total	$279,153.21
Total from business	$247,622.78
Hotel expenses only	—238,400.10
BALANCE	$ 9,222.68

*) Federal and state tax for December 1964 paid by First National Bank $732.91. Tax inc. in $5,820.26.

Income:

Room and Food	$172,697.90
Gift Shop	16,043.04
Bar	41,966.67
Snack Bar	11,906.34
Miscellaneous	5,008.83
Total	$247,622.78

Refund:

Snack Bar	$ 73.37
Gift Shop	290.10
Withholding Tax	352.04
Insurance	166.52
Charges	3.49
Petty cash	1,000.00
Hospital insurance	490.45
Total refund	$ 2,375.97
Net income	247.622.78
TOTAL	$249,998.75

Balance December 31, 1963	$ 21,756.93
Deposists for 1964	249,998.75
Transfer from U.N.A.	23,000.00
Total	$294,755.68
Disbursements	—280,796.27
BALANCE DECEMBER 31, 1964	$ 13,959.41

ASSETS AND LIABILITIES DEC. 31, 1964

Assets:		
Cash	$ 282,780.40	0.96%
Mortgages	8,096,558.33	27.45%
Bonds and Stocks	20,084,094.42	68.08%
Loans to members	455,398.21	1.54%
Real Estate	555,323.96	1.88%
Printing Plant	24,754.57	0.09%
Total	$29,498,909.89	100.00%
Liabilities:		
Mortuary and reserve fund	$28,492,928.89	96.59%
Administration fund	9,993.28	0.03%
Convention fund	53,716.40	0.18%
Indigent fund	340,297.04	1.15%
National fund	8,339.05	0.03%
Orphans fund	137,010.44	0.46%
Special contingent. fund	380,935.84	1.30%
Old Age Home fund	54,773.20	0.19%
Emergency fund	20,915.75	0.07%
Total	$29,498,909.89	100.00%
Assets and Liabilities Dec. 31, 1964	$29,498,909.89	
Assets and Liabilities Dec. 31, 1963	—28,289,641.40	
TO PROFIT FOR 1964	$ 1,209,268.49	4.27%

INCOME AND DISBURSEMENTS ON PROPERTY 79-81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N.J.

	1964	1963
Income:		
Rent from Ukrainian Nat. Ass'n	$12,000.00	$12,000.00
Rent from *Svoboda* (Printing Plant)	12,000.00	12,000.00
Refund of tax and insurance premium	—	46.60
Total income	$24,000.00	$24,046.60
Disbursements:		
Real estate tax	$ 8,168.58	$ 8,219.33
Printing Plant tax	1,690.05	1,700.55
Fuel	1,523.05	1,487.55
Janitor (refund to *Svoboda*)	1,020.00	1,020.00
Electric and gas refund to *Svoboda*	660.00	660.00
Chemicals and soap	525.80	170.60
Electric and gas for 79 Grand St., J.C.	473.34	346.96
Insurance premium	325.00	826.67
Window cleaning	300.00	300.00
Plumbing	283.98	119.50
Water and sewer tax	182.78	163.40
Electric repair	90.00	—
Exterminating	69.00	62.25
Paint and hardware	68.32	156.81
Window shades	30.00	28.75
New boiler	—	2,590.00
Electric fixtures	—	378.35
Carpenter	—	132.50
Total disbursements	$15,409.90	$18,273.22
Summary:		
Income	$24,000.00	$24,046.60
Disbursements	—15,409.90	—18,273.22
Balance	$ 8,590.10	$ 5,773.38
Interest on investment to mortuary fund	— 2,290.10	— 2,342.13
Balance for decrease by adjustment on property	$ 6,300.00	$ 3,431.25

LATE DECEMBER BILLS AS OF DEC. 31, 1964 (NEW POLICY, A.D.D., JUVENILE)

Branch:	Amount:	Branch:	Amount:
44	$ 85.62	267	343.26
51	23.42	274	304.21
57	641.65	291	439.14
62	57.73	335	235.48
85	231.30	387	322.99
88	1,612.36	396	558.77
114	1,313.06	409	121.49
115	136.97	423	1,228.42
116	490.70	425	409.21
125	740.87	440	140.59
131	1,801.04	448	15.77
136	55.54	444	391.51
141	14.83	447	32.02
154	131.67	468	783.04
175	880.52	473	1,780.92
221	4,223.22	480	68,31
233	466.36	503	1,023.36
239	362.74		
240	1,787.33	TOTAL	$23,250.41

ПОРІВНАННЯ ПРИХОДІВ З ЧЛЕНСЬКИХ ВПЛАТ І ІНВЕСТИЦІЙ ЗА 1964 І 1963 РОКИ

	1964	1963	Збільшено	Зменшено
З місячних вкладок від членів	$2,446,436.84	$2,397,558.40	$ 48,878.44	
Відсотки з банків	467.13	413.09	54.04	
Відсотки від бондів	710,699.25	684,137.03	26,562.22	
Відсотки від членських позичок	17,603.85	16,702.25	901.60	
Відсотки від морґеджів	416,365.94	351,322.80	65,043.14	
Дивіденда від стаків	1,275.00	1,280.35		$ 5.35
Підвищено вартість інвестицій в бондах	2,070.97	2,379.74		308.77
Заробок на сплачених бондах	347.54	7,421.63		7,074.09
Надвишка при вимінї канадійської валюти	—	6,684.89		6,684.89
Чинш від реальностей в Джерзі Ситі, Н.Дж.	24,000.00	24,015.82		15.82
Приходи від реальностей в Кергонксоні, Н.Й.	249.673.37	255,407.47		5,734.10
Зворот посмертних запомог з додат. обезп.	9,113.00	7,941.98	1,171.02	
Зворот позичок до народного фонду	—	91.50		91.50
Вплачення на заплату податків	285.31	5,119.80		4,834.49
Пожертви на стипендійний фонд	—	4.50		4.50
Пожертви на фонд наглої потреби	1,959.14	2,835.75		876.61
Сирітський фонд	6,809.53	4,048.62	2,760.91	
Приходи друкарні і книгарні	306,122.14	273,015.80	33,106.34	
Вплачення на покриття коштів при морґеджах	14,430.00	14,847.55		417.55
Разом	$4,207,659.01	$4,055,228.97	$178,477.71	$26,047.67

ПОВТОРЕННЯ

Приходи в 1964 році	$4,207,659.01	ВІЛЬШЕ	$178,477.71
Приходи в 1963 році	—4,055,228.97	МЕНШЕ	—$ 26,047.67
Надвишка за 1964 рік	$ 152,430.04	НАДВИШКА	$152,430.04

ПОРІВНАННЯ ПРИХОДІВ З ЧЛЕНСЬКИХ ВПЛАТ ЗА ФОНДАМИ 1964 І 1963 РОКИ

	1964	1963	Збільшено	Зменшено
Посмертні і резервові фонди	$1,882,717.07	$1,849,812.72	$32,904.35	
Адміністраційний фонд	483,612.52	466,599.58	17,012.94	
Конвенційний фонд	26,702.75	27,048.70		$345.95
Запомоговий фонд	42,723.60	43,277.92		554.32
Народний фонд	10,680.90	10,819.48		138.58
Разом з місячних вкладок	$2,446,436.84	$2,397,558.40	$49,917.29	$1,038.85

ПОВТОРЕННЯ

З вкладок від членів в 1964 році	$2,446,436.84	ЗБІЛЬШЕНО	$49,917.29
З вкладок від членів у 1963 році	—2,397,558.40	ЗМЕНШЕНО	—$ 1,038.85
Надвишка за 1964 рік	$ 48,878.44	НАДВИШКА	$48,878.44

(Продовження в наступному числі)

Відзначення роковин Т. Шевченка у Словтсбургу, Н. Й.

В Дівочій Академії св. Діви Марії Сестер Служебниць Пренепорочного Зачаття 14-го березня відзначено свято Т. Шевченка. Всі учениці школи, коло 100, половина з них в стилевих народних строях, зібралися, щоб віддати поклін найбільшому синові української землі. Всечесні отці, преподобні сестри, вчителі, батьки й приятелі вщерть виповнили залю. Серед почесних гостей були: Мати Провінціяльна Вінкентія, сестра Захарія — настоятелька Дому св. Йосифа, сестра Берніта — настоятелька школи св. Михаїла в Пасейку, Н. Дж., професор Боднарчук, о. Богольник — парох церкви св. Петра й Павла із Спрінґ Велі, Н. Й.

Свято відкрив всеч. о. д-р Василь Федаш, промовляючи українською й англійською мовами. Промовець закликав батьків плекати у родинному колі найбільший скарб — рідну мову і посилати своїх дітей до рідної школи. Українські школи, академії кличуть наших дітей до своїх гостинних брам, і тут вже слово за батьками.

У слові англійською мовою промовець пояснив суть щорічних святкувань днів народження і смерти Шевченка. Промовець, маючи преглибоке знання Шевченкової творчости, переконливо арґументував, чому відзначаємо ці Роковини.

З цікавістю й увагою вислухали присутні і зрозуміли, деякі може перший раз в житті, бо ж були між нами і неукраїнці, чому школа щороку вшановує Т. Шевченка.

Головну промову на тему: „Шевченко — поет-християнин" виголосив всеч. о. проф. Любомир Гузар. „Неофіти" — ця предивна поема геніяльного поета, ілюструвала промову отця прелеґента . . . („святії мученики . . . тебе (Нероне,) простять . . . вони брати і християни$ Молітесь за ката лютого" . . — Ось недосяжне для більшости розуміння дійсного християнізму.

Від учениць школи з промовою виступила студентка Марта Чайковська, яка розповіла про життьовий і творчий шлях поета.

„Нащо мені чорні брови" у милому виконанні тріо — Віри Ганкевич, Марії Крутчук й Ірини Мартинюк — слухачі гаряче оплескували

Збірну деклямацію „Золоті слова Т. Шевченка" (виконавці: М. Котис, С. Мороз і А Зелінська), монтаж поезій „Шевченко про українську природу і людей" (виконавці: В. Ганкевич, М. Ганкевич, Ю. Сірант, Д. Луцька, Н. Садницька, М. Крутчук, А. Яремчук, М. Чайковська, М. Ганкевич, І. Мартинюк, А. Гевко, Д. Венгринович та А. Приймак), та молитву „Благословенна Ти в женах" (декляматорка Л. Копчинська) дбайливо підготувала та бездоганно провела ініціяторка цілого свята, учителька українознавства, п-і Софія Дорошенко.

Поему „Неофіти" англійською мовою, при музичному супроводі на фортепіяні, читали учениці: К. Сускріба, Е. Екрайт, Н. Ванворіс, А. Топоська, Й. Еванґеліста, Л. Гаркнес, М. Гарбовська, Е. Зумпано, М. Ґоулд, Х. Сміт, Т. Дібер, Д. Ґріш та Л. Морро — учениці англомовної кляси українознавства п-і Людмили Волянської.

Прикрасою свята був хор учениць під мистецьким керівництвом сестри Розанни, що на початку свята відспівав „Заповіт" із сольовою рецитацією Кароли Боланд; „Думи мої", могутнє „Реве та стогне" і національний український гимн. Акомпаніямент був у молоденьких та вже досвідчених руках Юдити Канджельосі (хори, тріо, мелодеклямація). Відповідальною за програму свята була сестра Давида, що теж навчає української мови початкуючих студенток.

На закінчення сестра Настоятелька Созонта запрошувала сердечна присутніх гостинним: „До скорого побачення на відпусті!" Цьогорічний відпуст припадає на празник Успення — 15-го серпня. Гостям сестри щиро раді.

По концерті присутні відвідали багату українську бібліотеку школи, українську кімнату із стилевими вишивками, українських взірців навчає сестра Моніка, та читали українську газетку школи „Відгомін", що неперіодично видається в Академії.

Л. В.

КНИЖКИ

ЦІННІ КНИЖКИ ПРОФ. П. ФЕДЕНКА ТА ІНШИХ

П. Феденко: Ісаак Мазепа (життя й діяльність, листи Винниченка та ін., 228 ст.) $3.25; Несмертельна слава (повість з історії України і Війська Запорізького) $2.90; Український рух у XX столітті (історія України) $2.85; С. Скляренко: Володимир (істор. роман) $3.00; В. Чапленко: Пиворіз (нова істор. повість) $2.90. Ів. Манило: „Грім за зорею" $0.50; „Пеани і кпини" $0.50; Ів. Овечко: „Не плач, Україно!" (нові твори) $1.25; А. Орел: Словник чужомовних слів (укр. мовою) — два томи $5.85. Замовлення висилайте на адресу Об'єднання Письменників „Волосожар":

I. Manylo, Wolosozar
P.O, Box 472, Vineland,NJ, USA

Ювілей 10-річчя УМІ в Ню Гейвені, Конн.

Музичною подією був Концерт Української Музики з Українського Музичного Інституту в Ню Гейвені 4 квітня.

Концерт, дбайливо підготовлений Керівництвом УМІ, охоплював низку творів найвизначніших українських композиторів вокального, інструментального та камерного жанру. До підтримки цього концерту, у формі ґратуляційних побажань та оголошень, прихилилися майже всі організації та товариства, підприємства та деякі приватні особи, чим уможливили заанґажування також і позамісцеві мистецькі сили. Імпозантну ювілейну програму-брошуру, яка точно інформувала про діяльність УМІ на терені Конектикат, надруковано в такій формі тільки завдяки зрозуміння ролі музичного мистецтва громадянством Ню Гейвену.

Напередодні Концерту в Укр. Кат. Церкві відправлено заупокійну панахиду за спокій душ славної пам'яті всіх наших музик та композиторів, які від нас відійшли.

Концертову програму започаткував Андрій Пришляк, визначний студент вищого курсу із Гартфорду, двома фортепіяновими творами; імпресіоністичним „Прелюдом" Фоменка та бароково-монументальною Прелюдією та фуґою ц-моль (гуцульська тема) Н. Нижанківського. Справді упривілейованою була громада Ню Гейвену участю д-ра Зиновія Лиська, Директора УМІ в Америці, композитора, педагога та нашого найвизначнішого музиколога, автора „Кодексу Українських Народних пісень". Д-р З. Лисько говорив про ісґалицьких народних пісень", шкільництва в Україні, зокрема на еміґрації.

Рідкісним, бо тільки вдруге в Америці, було виконання фортепіянового Трія op. 1, а-моль В. Барвінського учителями УМІ в складі: Б. Марків — скрипка, А. Сальво — віольончельо та Ю. Цибрівський — фортепіян: А. Сальво є педагогом музичної школи в Ню Гейвені і челістом симфонічної оркестри.

Справжньою бурею оплесків прийняли слухачі меццо-сопрано Галину Андреадіс, а китиця червоних рож, якими її обдаровано, була тільки скромним виявом подяки. Галина Андреадіс продемонструвала красу нашої вокальної літератури в двох аріях: Одарки з опери „Купало" Вахнянина, та Кулини з опери „Чорноморці", Лисенка; зокрема в тьох піснях: Степового — „Три шляхи", Людкевича — „Спи дитинко" та Гнатишина „Пісня". Скрипаль Б. Марків із чуттям передав слухачам „Сонатіну" Гайворонського, перлину цього жанру в нашій камерній літературі та тужливу „Леґенду" Фоменка. Оба ці твори надихані тематикою української народної пісні.

Батьківському Кружкові при УМІ із п. Г. Лобай у проводі належиться спеціяльне признання за мистецьке оформлення сцени та за увесь труд у підготові Концерту та перекуски опісля. Дуже шкода, що ізза браку відповідної кількости місць не можна було на цій „перекусці" відповідно примістити усіх присутніх. Відчитано привітальні листи від ініціяторів УМІ в Ню Гейвені пп. д-ра Романа Миколаєвича з Бостону та мґр. Іллі Городецького з Сиракюз, як теж Романа Савицького — молодшого. З ряду промов спонтанні були слова д-ра М. Снігуровича, голови УККА.

Юрій Цебрівський

Православна Церква в Сан Франсіско

Придбання українською православною громадою нової церкви є небуденною подією. Куплена церковна будівля має велику залю, яка в стані задовольнити всякі потреби всіх громадських організацій.

Розглядаючи семирічну історію заснування і розвитку православної церкви в Сан Франсіско, треба відзначити величезну ролю, у майже шостирічнім, самовідданім і жертвеннім обслуговуванні духових потреб православної громади збоку священика - організатора о. Петра Маєвського. Він дбав і про забезпечення матеріяльної бази і про розбудову церкви. Часто він заступав і секретаря, розсилаючи повідомлення про Службу Божу безпосередньо з Лос Анджелесу, а також дбав про книговідство і приймав участь у фінансових звітах. Він втягнув до обслуговування нашої церкви і свого помічника, молодого священика о. Лімонченка. Всі члени православної громади працювали для себе, щоб мати свою церкву, а о Петро працював для нас, щоб ми мали свій Дім Божий.

На початку організації церкви Служби Божі відбувалися „по хатах" членів громади. Пізніш відбувалися Служби в грецькій церкві. Згодом спромоглися купити невеликий будиночок і в нім влаштували церковку. Кількісно громада розрослася і стало відчуватися, що стає затісно. Виникла проблема придбання більшого приміщення. Минулого року о. Петро залишився один при своїй парафії і не міг обслуговувати нас. Нелегкою справою було відшукати іншого священика. Нарешті згодився приїжджати до Сан Франсіска о. Іван Гончарів, який і тепер є настоятелем нашої церкви, покищо не покидаючи свого місця перебування в Портленді (Ореґон). Церковну будівлю, яку виставлено на продаж, знайдено. Через дивний збіг обставин, це була та сама грецька церква, де наша українська церква починала перші кроки свого життя. Після деякого „торгу" придбано її за $60 000. Звичайно, що таких грошей парафія не мала, але переважна кількість парафіян дала зобов'язання на пожертви. Пересічним зобов'язанням стала тисяча долярів. Український Народний Союз, членами якого є більша частина парафіян, дав позику — $30 000, а греки від себе також тисячу. Не чекаючи ремонту, відразу перейшли до нового приміщення.

Великодню Службу Божу відправили вже в цім новім приміщенні. Використовується також вже і залю для сходин, імпрез, забав і т. д. Поволі ведеться ремонт. Згуртувалася група парафіян, яка самовіддано працює, віддаючи час відпочинку для відбудови церкви.

Тепер найближчим завданням є зробити ремонт, позбавитися боргу та збільшити кількість членів парафії. Сподіваємось, що ця стаття викличе із „закамарків" Каліфорнії людей, які не знають нічого про існування церкви і приєднає їх до себе, а може й викличе у декого бажання чимнебудь допомогти. Адреса церкви:

St. Michael Orth. Church, 345 — 7th Street, San Francisco, Calif. 94103.

Організація церкви належить тепер до юрисдикції Української Церкви в Америці, яку очолює Митрополит Іоан.

Микола Костирко

Наші ґрадуанти зустрічаються

Як ми вже повідомляли, зустріч наших ґрадуантів, яку як і минулими роками, спонзорує Окружна Рада СУА і Студентська Громада в Ню Йорку, відбудеться в суботу, 19-го червня в Українській Народнім Домі.

Велике число коледжових випускників і ґрадуантів з гайскулів зголосилось, але напевно є ще такі, які нерішені або відкладають своє зголошення. Тому кличемо до них, ставайте в ряди ґрадуантів і завершіть Ваше закінчення шкільного року зустріччю з іншими. Ці зустрічі ґрадуантів здобули собі популярність і признання у всіх наших громадах. Крім спільної вечері, буде мистецька програма, а відтак баль, на якому гратиме оркестра студ. А. Щуля.

Цей пропам'ятний день остане довго у Вашій пам'яті і часто-густо згадувати його будете, як один із найкращих днів у Вашім молодім життю.

На тій зустрічі радо вітаємо родичів та іншу рідню ґрадуантів, які своєю присутністю причиниться до піднесення важливости цієї імпрези. Голоситися треба на адресу:

Mrs. Lidya Kotlarchuk, 340 St. Ann's Ave., Bronx 54, N.Y., телефон: MO 5-7358.

В Дітройті відбудеться „Союзовий День"

Дітройт, Міш. (В.П.) — Окружний Комітет Відділів Українського Народного Союзу в Дітройті, реалізуючи заздалегідь намічені пляни, почав підготову великої імпрези — Союзового Дня. Імпреза матиме не лише союзовий але загальногромадський характер, виходячи із заложення, що велика кількість нашого громадянства є членами УНСоюзу. Союзовий День відбудеться в неділю, 15-го серпня в прекрасному парохіяльному городі недалеко містечка Понтіяк, Міш., 28 миль на північ від Дітройту.

Союзовий День матиме форму фестинів, що відбувалися на рідних землях у роках перед другою світовою війною, з доповненням відповідно до його значення змістом. В офіційній частині передбачений виступ членів Головної Екзекутиви УНСоюзу та інших чільних суспільно-громадських діячів місцевих та позамісцевих. В програму включені пописи нашої молоді — співи та національні танки. Згідно з тутешніми вимогами, заплянувано цілий ряд розвагових точок включно із забавою під голим небом, льотеріями, іграми для молоді та дітей, як також інших милих несподіванок.

Для тої цілі на недавно відбутому засіданні управи основано Діловий Комітет. Комітет очолив секретар Окружного Комітету Андрій Триш, а в склад його ввійшли: Ярослав Базюк, Володимир Борискевич, Микола Кончак, Петро Федик, Дмитро Кошильовський, Петро Залуга, Михайло Ярема, Василь Терлецький, Володимир Дідик та Василь Папіж. Згодом Комітет буде доповнений жіночою секцією. Комітет вже розпочав інтензивну працю в напрямі дбайливої підготови Союзового Дня, щоб імпреза випала якнайкраще та відповідала наміченій цілі.

В АМЕРИЦІ І В СВІТІ

В НЮ ЙОРКУ ЗААРЕШТОВАННО 19-РІЧНОГО СТУДЕНТА УНІВЕРСИТЕТУ АЛФРЕДА Л. ҐОНЗАҐА ЗА ТЕ, ЩО ЗНАСИЛУВАВ 30 ДІВЧАТ впродовж останніх місяців. Заарештований признався до своїх злочинів. Він студіював у Брандейському університеті і під час кінців тижня приїжджав до Ню Йорку, де доконував своїх злочинів. Він під загрозою ножа в елевейторах в будівельному проєкті виводив дівчата у віці від 10-ох до 13-ох літ і на стрику їх насилував. Жертви цього злочинця докладно його описали і поліції вдалося його заарештувати 12-го червня.

Доповідь д-ра Б. Ф. Корчмарика про Києво-Печерський монастир

Дня 13 лютого 1965 р. відбулася в Українському Інституті Америки в Ню Йорку — чергова Наукова Конференція Історично - Філософічної Секції. Конференцію відкрив проф. д-р М. Чировський, а д-р Франко Богдан Корчмарик виголосив доповідь н. т. „Києво-Печерський монастир та християнізація Европейського Сходу".

На вступі прелеґент зазначив, що сучасна українська історична наука має за завдання не тільки об'єктивно висвітлювати історичні події нашого минулого, але також спростовувати фальшиві дані та неправдиві оцінки історичних процесів подавані нашими ворогами. З уваги на посилене під цю пору заінтересування вільного світу східньоевропейською проблематикою, поширено і в Совєтах дослідну працю у різних ділянках науки, як в етнографії, філології, історії та археології, щоб тенденційно препарованими статтями скріпити твердження московської історіографії. Беручи, як приклад, фальшиве твердження совєтських істориків щодо кровного споріднення російського, українського та білоруського народів, які мали б, на їх думку, походити від спільної древньоруської народности, прелеґент зацитував совєтських авторів — Брайчевського, Шовкопляса, Рудинського — щоб доказати, як неконсеквентною та фальшивою є совєтська „наука". Те саме дотичить також і географічного терміну „Русь", що його присвоїла собі совєтська історіографія, для утотожнювання Київської Руси з Московським князівством. Прелеґент зацитував уступи з першої Новгородської літописи, з Іпатієвської та Лаврентієвської літописи та працю М. Чубатого „Княжа Русь-Україна . . .", які вповні опрокидують „тези" Тихомирова чи Дмитриченка в тій справі.

По цім короткім вступі прелеґент перейшов до обговорення самої теми доповіді, а саме до ролі, яку Києво-Печерський монастир відіграв у християнізації Европейського Сходу. Оперуючи численними цитатами з праць Грушевського, Нагаєвського, Назарка, Шекера, Огієнка, Марченка, Василенко-Полонської, Голубинського і ін. — д-р Корчмарик з'ясував наперед поширення християнської віри на наших землях, яка стала державною релігією за великого князя Володимира. Розбудова церков, заснування шкіл, культурно-релігійна праця, що зокрема посилилась за князя Ярослава — закріпили християнську віру на території Київської держави, при чому Київ став головною опорою християнства для европейського Сходу. А що чернецтво вважалось тоді єдиною правдивою формою християнського життя, постали в тому часі численні ктиторські монастирі не тільки в самому Києві, але і по інших значніших містах як в Новгороді, Переяславі, Чернігові, Володимирі Волинському, Галичі, Турові і ін. Та в очах народу цінено вище монастирі, основані самими ченцями. До таких монастирів належав, оснований препод. Антонієм — Києво-Печерський монастир. Прелеґент подав з черги історію розвою цього монастиря, заслуги ігумена Варлаама в побудові великої монастирської церкви та келій для численних монахів. Вже в 60-тих роках 11 ст. нараховував цей монастир около сотки монахів, що займались культурно-освітньою працею, переписували староболгарські книги та перекладали грецьких письменників. На київському ґрунті появились тоді перші літописи, притчі про святих і т. д., що ввійшли в основу Печерського Патерика. Ширення освіти, харитативна діяльність та культурно-релігійна праця монастиря створили з нього рушія християнського руху по всіх землях Европейського Сходу. Монахи цього ж монастиря розходились і по інших землях, щоб там ширити християнську віру, часто наражуючи власне життя. Напр. монах Леонтій, що вибрався в ростово-суздальські землі, згинув мученицькою смертю 1073 р. (Власовський), ця сама судьба постигла св. Кукшу серед в'ятичів (Печерський Патерик). З черги цитував прелеґент численних монахів, що будовою інших монастирів, культурно релігійною та письменницькою діяльністю і ін. причинилися до того, що Києво-Печерський монастир став колискою християн. культури для Европейського Сходу, а його ігумени тішилися великим авторитетом у київських князів, що наділяли його великими добрами і грішми.

По закінченні цієї основно опрацьованої доповіді, прелеґент давав вичерпні пояснення дискутантам. При цій нагоді треба зазначити, що в серії видань Бібліотеки Українознавства НТШ, появилась праця прелеґента п. н. „Духові впливи Києва на Московщину в добу Гетьманської України", що виходить тепер також і англійською мовою.

Р. Кобринський

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

„Театр у П'ятницю" з Філядельфії виступипатиме в Даґлас Коледжі в Ню Бронсвіку, Н. Дж.

На запрошення місцевого Відділу УККА Бавнд-Брук, Ню Бронсвік, Театр у П'ятницю з Філядельфії під керівництвом Володимира Шашаровського в суботу 19 червня о год. 7:30 в „Малому Театрі" при Даґлас Коледжі на перехресті Ніколь і Гел вулиць бічна головної Джордж вулиці — поставить українську народню оперету Івана Котляревського на 3 картини „Наталку Полтавку" — музика Миколи Лисенка. Участь беруть Марія Лисяк в ролі Наталки, Марґарета Борзаківська — Терпелиха, Володимир Шашаровський — возний, Євген Левицький, Іван Самокішин та Богдан Паздрій в ролі сільського виборного, якого ювілей 40-річчя акторської, режисерської і громадської праці філядельфійськаГромада відзначала в квітні ц. р. Постава — Володимир Шашаровський, при фортепіяні Зоя Маркович, дкорації — Ніни Климовської у виконанні Олександра Граната. Українські громади околиць Бавнд Бруку, Ню Бронсвіку, Плейнфільдів, Елізабет, Нюарк, Перт Амбой, Менвілу і Картерету, а передовсім наша молодь, вперше будуть мати можливість побачити українське театральне мистецтво у виконанні українського професійного театру.

Д. Г.

Концерт молодої піяністки Христини Петрівської

Один концерт в залі Українського Інституту Америки в Ню Йорку був присвячений реситалю Христини Петрівської. Вона вчиться в консерваторії „Джуліяр Скул" і вже часто виступала в концертах, як визначна учениця цієї консерваторії. Концерт, що відбувся 16-го травня, мав цікаву програму з творів клясичних і сучасних модерних композиторів.

В першому відділі піяністка виконала сонату Моцарта, цей твір, написаний для старого клавесину, вимагає на сучасному роялі легкости і чіткого технічного виконання. Соната прозвучала певно, чисто і з належною експресією.

Після Моцарта великим контрастом була модерна соната Копланда. Ця цікава соната досить трудна, скомпонована дуже вільно збоку музичної форми. Її „фактура" переважно в акордах скрізь „атональна". Загально ця музика сприймається як імпровізація.

Молода піяністка добре і з певним вогнем виконала цей складний і не дуже вдячний для піяніста твір.

В другій частині були три уривки з великої сюїти композитора Месаіяне. Ця музика цілком модерна, бо має впливи імпресіонізму і з другого боку школи Арнольда Шенберґа. Х. Петровська виконала ці композиції гарним „удом, з доброю педалізацією і з певним технічним блиском.

Концерт закінчився варіяціями під назвою „Ероїка". Ці варіяції і фуґа звучали добре, динамічно і з певними контрастами. Численна публіка тепло вітала молоду піяністку, яка мала повний успіх і дістала багато квітів.

Побажаємо молодій піяністці Христині Петрівській дальшого максимального розвитку і успіху на її гарному мистецькому шляху.

Проф. В. Грудин

Організаційні Наради Осередків СУМА в Дітройті

3-го квітня відбулися в Дітройті в домівці УНК „Орлик" організаційні наради Осередків з Віндзору-Канада, Флінту, Дітройту-Схід і Захід та сумівської Оселі „Київ" при співучасті представника Головної Управи СУМА — Е. Гановського.

В цьому році Головна Управа запланувала для всіх Осередків Америки місяць Юного Сумівця, Злети Юнацтва та Здвиги СУМА в Еленвілі і Дітройті. Місяць травень є призначений як місяць юного сумівця, а Злети Юнацтва повинні відбутися найпізніше до половини червня цього року. Здвиги СУМА рікрічно відбуваються 4., 5. і 6. вересня, коли припадає День Праці.

Окремою справою є переведення вишкільних таборів, для яких Головна Управа створила спеціяльну комісію інструкторів, в склад якої входять досвідчені педагоги, які будуть роз'їжджати по Осередках, де відбуваються вишкільні табори в цілі навчання і іспитування. Від 27 червня до 12 липня відбудеться вишкільний табір у Монтреалі, від 12 до 24 липня в Дітройті, від 25 липня до 8 серпня у Вінніпезі, а від 15 до 29 серпня в Еленвілі. Крім вишкільних таборів кожний Осередок плянує в себе свої випочинково-виховні табори. Перший раз Головна Управа організує мандрівні табори по Европі і досі вже має 30 зголошень від нашої молоді, охочої побачити европейські країни, а кожний Осередок повинен подбати про можливість вислання бодай двох з юнацтва на таку поїздку.

Над цим програмовим звідомленням вив'язалась цікава дискусія, у якій порушено багато інших справ. Обговорено справу висвітлювання фільму з відкриття пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні. Незрозуміла тенденція фільмового режисера скривдила Спілку Української Молоді Америки, не виказуючи в належному світлі її участи і великої чисельности в самому поході чи в програмі святкувань. Відповідні зажалення і домагання в цілі виправлення кривди вислано до Комітету Побудови Пам'ятника від Головної Управи і від поодиноких Осередків СУМА.

В пляні Головної Управи є перемінити в дечому організаційну структуру юнацтва, звертаючи головно увагу при прийманні на якість членів, а не на кількість, як рівнож допильнувати солідного складання іспитів. Належить звернути увагу, щоб в цьому році Злет юнацтва був присвячений виключно молоді, з різними, масовими, пописами у формі змагань, залишаючи дотеперішний, пікніковий характер. У Дітройті Злет юнацтва назначений на 19 і 20 червня, а Здвиг СУМА у Дітройті відбудеться, як вище згадано, в Дні Праці. Командантом Здвигу Головна Управа призначила друга А. Никончука, якому до помочі будуть Управи обох Осередків, створюючи цілу команду, технічно-господарські комісії та мистецько-програмову комісію. Обов'язковою точкою програми Здвигу повинно бути відзначення юнацтва за складені іспити. Окремою справою для себе є переведення таборів у Дітройті на Оселі „Київ" і цього року мається у пляні, крім вишкільного табору, перевести тільки табір для молодшого юнацтва, а старше юнацтво порозсилати по таборах сусідніх Осередків, бо така виміна є корисна і доцільна. По можливості треба використовувати наші молоді сили в праці по таборових командах і як виховників. Необхідною справою є тепер додати до виховної програми також політичне виховування молоді, а сам правильник СУМА треба дещо змодернізувати, додаючи це, що нам життя приносить і від нас вимагає.

У своєму заключному слові друг Е. Гановський запевнив, що Головна Управа старається наладнати всі справи, які є важні для поодиноких Осередків, також вже друкує чи приготовляє до друку всі потрібні правильники і іспитові підручники. Важною справою є фізичне виховання молоді, плекання спорту і легкоатлетики, і тому з Головної Управи пішли до всіх Осередків доручення вступати в члени УСЦАК. Пізно вночі закінчено наради Осередків СУМА.

Володимир Рижий
прес. реф. Осередку СУМА

СЕМЕН БОДНАР

(Посмертна згадка)

15-го квітня союзова громада Дітройту відпровадила на вічний спочинок свого заслуженого члена і члена фундатора Українського Народного Дому бл. п. Семена Боднара.

Покійний походив із села Угриньківці, пов. Заліщики, Західня Україна, до Канади приїхав 1913 року, а до Америки переїхав на постійно 1925 року. Осів у Дітройті і перебув аж до своєї смерти.

З перших своїх днів перебування в Дітройті став разом із своєю дружиною членом Українського Народного Союзу, будучи довгі роки членом Т-ва Запорізька Січ — 75 Відділ УНС. Часто, як член управи свого відділу, а найчастіше як член керівних органів Українського Народного Дому (двічі його голова в 1958 і 1960 рр.), ширив добру славу про Український Народний Союз і приєднував для нього нових членів.

Постійно активний у громадському житті, розумів потреби нашої спільноти і радо жертвував на народні акції. Був ентузіястичним прихильником Українського Конґресового Комітету.

Відійшов із цього світу несподійно 13 квітня на 71 році життя. Залишив у непотішному жалю свою дружину Павліну, брата й сестру в Україні та одну сестру в Канаді.

Віддати покійному останню прислугу прийшло багато людей, друзів і приятелів, товаришів громадської праці, членів союзової громади. В церкві попрощали покійного о. Михайло Бохневич, парох церкви св. Івана Христителя, де покійний Семен Боднар був жертвенним членом і о. Яремак. На поминках попрощали покійного п. Петро Рогатинський — голова 75 відділу УНС і п. Василь Чмир — довголітній голова Українського Народного Дому.

Для вшанування пам'яті покійного Семена Боднара приявні на поминках зложили на Український Народний Фонд дол. 30,25.

Вічна йому пам'ять!

В. Верещинський
фін. секретар

ПОСВЯТА В ХЛІБОРОБИ

„Вечір. Гомонить сільський клюб. Перепустка до залі — запрошення з словами: „Привіт хліборобам! Хліб — усьому сила, хліб — наше щастя, хліб наша сила".

В глибині сцени — портрет Леніна, на столі на вишитому рушникові — святковий коровай. Поруч — снопик пшениці, кошик з буряками, картоплею та іншими дарами поліської землі, що символізує достаток.

Під звуки маршу проходять через залю на сцену молоді трудівники . . . Відчитується виписку з протоколу засідання правління про видачу хлопцям і дівчатам трудових книжок колгоспника. Один по одному підходять вони одержати „трудовий пашпорт".

Приймаючи коровай, Ніна Киричок від імени всіх „іменинників" сказала: „Спасибі, що прийняли нас у дружню колгоспну сімю". Оксана Москаленко і Ольга Слісаренко стали доярками. Ніна Киричок — ланковою. Там, де важче, трудяться Микола Погорілко, Петро Слісаренко, Галя Козел та інші". (Носівка на Чернігівщині. „Радянська Україна" з 23 травня ц. року.).

Купуйте в підприємствах, що оголошуються в „Свободі"

Збори Відділів Українського Народного Союзу

СУБОТА, 19-го ЧЕРВНЯ 1965 р.

ЧЕСТЕР, Па. Піврічні збори Т-ва ім. Т. Шевченка — 156 Відд. в суботу, 19-го червня (June) 1965 р. о год. 7:30 веч. — В. Новак, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Укр. Допом. Т-во Дністер — 361 Відд. повідомляє, що місячні збори відбудуться в суботу 19 червня о год. 8-ій веч. у власній домівці при 119 Ave. "A". На зборах крім звітів фінансового і організаційного — роздача дивіденд УНС. Присутність всіх побажана. — За Управу — В. Вишиваний, голова, М. Малетич, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори Т-ва ім. І. Франка — 83 Відд. відбудуться в суботу 19 червня від год. 1:30 до 3-ої по пол. в Українському Горожанському Клюбі при 847 Н. Френклін вул. Під час Зборів буде роздача дивіденди і тому проситься всіх членів прибути на ці Збори. Рівнож повідомляємо, що в місяці червні, липні і серпні збори будуть відбуватись лишень в суботу а не неділю. — Р. Карбівник, голова, С. Гаврищ, секретар.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. І. Франка — 372 Відд. о год. 7-ій веч. Фін. секретар півгодини скоріше буде збирати членські вкладки. — П. Шило, секр.

НЕДІЛЯ, 20-го ЧЕРВНЯ 1965 р.

ПАССАЙК, Н. Дж. Місячні збори Відд. 97 Т-ва ім. І. Франка, відбудуться 20 червня о 2-ій год. в залі церковній під ч. 47 Hope Ave. в Пасайку. Проситься вирівняти залеглості. — Управа.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Товариства ім. Т. Шевченка — Відд. 64 відбудуться в неділю, 20 червня о годині 2:30 по пол. у Вінярського при Main St. у Патерсоні. Просимо прийти і забрати дивідендові чеки. — Іван Вурний, секретар.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Т-во Подільська Січ — Відд. 8 УНСоюзу в Йонкерс, Н. Й. Збори Т-ва і роздача чеків дивіденд відбудеться в неділю, 20 с. м. о год. 2-ій по пол. в залі церкви св. Михаїла при Chestnut St. — Управа.

ТАРЗАН, ч. 5 450. Ватажок про свого сина!

— Чи дозволите нам пошукати за вашим сином? — просив Тарзан. — Ми хотіли б його побачити!

Ватажок здвигнув раменами. — Ідіть, якщо бажаєте, алеж уважайте, щоб не пошкодити Тонґові . . .

— Бо як би це сталося, то я вже постараюся, щоб ви згинули жахливою смертю!